ЖІНОЧИЙ СВІТ

Л И С Т О П А Д

Г Р У Д Е Н Ь

ЛИСТОПАД — ГРУДЕНЬ

1951

ЧИСЛО 11-12

БУКОВИНКА (олія) К. Антонович

(З Вистави Української Культури у Вінніпегу)

ЖІНОЧИЙ СВІТ

Рік II. лист.-грудень, 1951. Ч. 11-12.

Видає Організація Українок Канади ім. Ольги Басарабової.
Редаґує редакційна колеґія.
Всю кореспонденцію й передплати висилати на адресу:
"WOMAN'S WORLD"
Box 3093 Winnipeg, Man.
ЦІНА ОДНОГО ЧИСЛА — $0.25
ПЕРЕДПЛАТА НА РІК у Канаді та ЗДА — $ 2.50.
В інших країнах ам. $3.00
Редакційна колеґія застерігає собі право скорочувати рукописи. Рукописів не звертаємо.

Друком "Нового Шляху",
184 Александер Ав., Вінніпеґ, Ман.

WOMAN'S WORLD

Vol. II. Nov.-December, 1951. No. 11-12.

Published by the Ukrainian Women's Organization of Canada
Box 3093, Winnipeg, Man.

Edited by Editorial Committee
Correspondence and subscriptions should be addressed to
"WOMAN'S WORLD"
Box 3093 Winnipeg, Man.
SINGLE COPY 25c.
SUBSCRIPTION PRICE yearly
In Canada and United States — $2.50
In other countries — $3.00

Printed by the New Pathway,
184 Alexander Ave., Winnipeg, Man.

ЗМІСТ:

УВАГА, ПРЕДСТАВНИЦТВА "ЖІНОЧОГО СВІТУ" ЗАКОРДОНОМ:

ПЕРЕДПЛАТИ ПРОСИМО ВИСИЛАТИ НА ТАКІ АДРЕСИ:

У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ: — FEDERATION of UKRAINIANS in GREAT BRITAIN, 123 High St., Notting Hill Gate, London, W.11.

Передплата на рік 1 ф. стерл.; ціна 1 прим. 2 шіл.

В АРҐЕНТИНІ, УРАҐВАЇ ТА ПАРАҐВАЇ: — Isidoro KRAWEC, ("POROHY"), Casilla de Correo 3184, Buenos Aires, Argentina.

Передплата на рік 24 пези; ціна 1. прим. 2.50 пез.

Б БРАЗИЛІЇ: — Stepan PLAHTYN, Pr. Gen. Ozorio 568, Curityba, Parana, Brazil.

Передплата на рік 60 крузейрів, ціна 1 прим. 5 крузейрів.

ЖІНОЧИЙ СВІТ

РІК II. ЛИСТОПАД—ГРУДЕНЬ, 1951. Ч. 11—12 (23—24).

ЛЕСЯ ХРАПЛИВА

СПОМИН

Десь далеко, в півсумерках давньої мрії,
На початку давнопроминулих років,
Опадають тихенько листки золотії
На сповитий чарівною казкою Львів...

І при джерелі діл — незабутнії хвилі:
Як вогонь одчайдушних сердець розгорів...
І — пошарпаний кулями мур Цитаделі,
І криваво заржавлені коври листків.

Через мряку років, через гул океану,
Мов надхмарний, ніжний, невгаваючий спів,
Ми ще чуєво давню цю казку кохану,
Очайдушних сердець і пожовклих листків.

І ще чуємо: знов щораз близше ті хвилі,
Коли ночі осінньої збудиться гнів,
За пошарпаний кулями мур Цитаделі
І за кров на золочених коврах листків!

Визвольні змагання і жінка на еміграції

Як приходить листопад, а за ним грудень, то мимоволі насуваються нам на думку наші Визвольні Змагання — Перший Листопад, а там і Базар — смерть героїв, а ще далі смерть Біласа й Данилишина.

Все це події, світлі моменти в житті відродженої нації, яких не можна забути. Ми їх пригадуємо рік - річно, святкуємо їх, радісмо минулими досягненнями та боліємо над невдачами.

І так минають літа — і ми до цілі не доходимо. Ми ще далі у процесі визвольних змагань, як на рідних землях так і на еміграції.

Як цей процес поступає на рідних землях, про це ми може й не маємо певних даних, але зате знаємо, що на еміграції він іде повільним ходом вперед. А українська жінка, яка має певне завдання в тому процесі до виконання, на жаль, дуже мало в тому напрямі робить. А можна так багато зробити!

Історія визвольних замагань деяких других народів учить нас, що еміграція може відіграти важливу ролю у визволенні свого народу, тільки треба цього хотіти, треба це в першій мірі розуміти і послідовно змагати до цілі.

Завдання українки на еміграції є різні: як збереження української культури, тих духових цінностей, без яких ми як нація, не можемо існувати; як гідна репрезентація українського імени перед чужинцями, пропагування української визвольної справи кожночасно, при кожній нагоді серед впливових кругів інших народів; моральна й матеріяльна піддержка своїх інституцій, видань, визвольної акції. Оце й є завдання українки на еміґрації і всі вони гідні уваги.

Та найважнішим із них є збереження душі української, виховання для свого народу молодого, родженого поза межами України покоління. Бо й що ж нам буде з того, як навіть зумієто здобути волю Україні, а дітей своїх стратимо для неї?

Так, виховна ділянка у нас занедбана. Ми потворили різні організації, роздробились у своїй праці, критикуємо одні других, закидаємо одні другим неправильності, оперуємо фразами — і далі творимо нові групи, а про найважливішу справу забуваємо.

Забуваємо, що якщо хочемо мати Україну, то ця Україна мусить наперед мати свій початок дома, в українському родинному середовищі. А українська жінка - мати має бути піклункою цього середовища. Вона й має за святий обов'язок виховати молоде покоління так, щоб воно у своїй національній свідомості не менше любило Україну від покоління вихованого на рідних землях, щоб воно знало чого від нього край його батьків вимагає. Коли це досягнемо, тоді напевно виконаємо своє завдання емігрантки як слід. Тоді й еміграція у слушному моменті відограє належну ролю у поновному, вирішальному визвольному змаганні.

ЯРОСЛАВА ЗОРИЧ

Тридцять три роки тому...

"Мандрівнику! Іди до хрестів
І поклонися тіням борців,
Що прагнули у люту годину
Підняти схилену червону калину".

У досвітню годину, коли буджусь із сну й гляджу у вікно, бачу холодний день, інколи дощ, часом тільки криваво - червоні проміння сонця...

---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ----

У досвітню годину на крилах споминів лину в недавнє минуле...

---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ----

Тридцять три роки тому...

---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ----

Горіла світова заграва... Полум'ям боротьби спалахнула Україна. Ворог не скував душі живої!!!

По всій Україні пролунав клич Великого Пророка: Вставайте! Кайдани порвіте!

---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ----

Встали й пішли! Пішли в бій!
Старші, молоді й діти!
Росли сотні, полки, бриґади!
Все, що жило, що сміливе, що юне, — стануло на клич сурми!
У бій! На смерть! — Гей, що там смерть!..
Її вітали з усміхом, з піснею на устах!
Покотилось горами могутнє: "Ой, там ідуть стрільці, січовії стрільці..."
Ішли очайдушно як герої.
З залізних правиць сіяли загладу ворогові.
Тверді руки прийняли зброю... Руки, що не схиблять, не затремтять...
Ішли, щоб зірвати з темної ночі серпанок, щоб величню і ясну як промінне сонце розбудити Україну!
Калинові квіти кинули їм услід дівчата!
Матері слали сльози радости, вітали обіймами!...
Боже сонце благословило воскресінням...
Замаяв рідний прапор!
Луною понеслось: Львів наш! — Львів наш!
— темною стіною відгукнувся ліс...
Сіра шапка з тризубом покрила крижане чоло местників.

---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ----

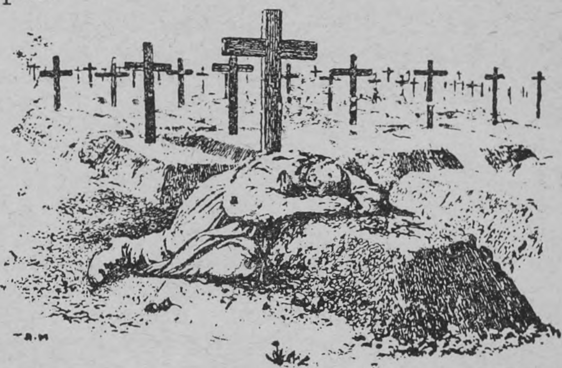
Пішли у кривавий тан.
Пішли дати мотив ще одній великій пісні про волю, про живучість духа народу.
Пішли, щоб помститись за всіх, за всіх...
Пішли, щоб не вернутись...

---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ----

Хуртовиною грянув по всій Батьківщині сталевий двобій!
У нього вкладено найкращий самоцвіт із скарбу юнацьких сердець...
Забагріло кров'ю поле бою...
Похилилась червона калина...
І вона заплакала червоними слізьми свого квіття...

---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ----

А за селом гарчали гармати, палав ліс.
Юнацькі уста цілувала смерть.
В судорогах плило шептання:
"А де ж мій кріс?
На кріс я присягав"!
Востаннє з'являвся образ матері... і смерть жорстоко видирала Україні безліч дорогих жертв!

А кругом палав ліс, гарчали гармати...

---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ----

Криваве грище завершила побіда ворога.
На побоєвищі остали безсмертні могили з березовими хрестами, а в них вічна слава.
Остались хрести, тюрми, шибениці і оп'янілий кров'ю голос катів:
"Більше, більше мук додайте, щоб волі їм не бажалось!!!"

---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ----

О, рідна, свята земле!
О, пропам'ятна хвилино!
До віку тебе не забути!!!

---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ----

У досвітню годину, коли буджусь із сну і гляджу в вікно, бачу: пожовкле листя, холодний день, інколи дощ, а часом криваво - червоні проміння сонця...

---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ----

На крилах споминів лину в недавнє минуле...

---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ---- ----

Тридцять три рок итому...

Помагаймо українським воєнним інвалідам!

Перед нами образок з життя українських воєнних інвалідів. Старша жінка — інвалід на руки і на ноги, ще з часів української визвольної війни. А коло неї молода дівчина, зв'язана так хворобою, що з ліжка встати не може. Вона інвалід з найновіщих боїв Української Повстанчої Армії. Це дві ґенерації, що боролись за Україну, за її волю і здоров'я своє за неї віддали.

Понад 600 таких людей, чоловіків і жінок, старих і молодих, хлопців і дівчат, з численними родинами, нині на скитальщині коротають своє життя. Вони здані на ласку і неласку чужих людей. Самі собі не можуть заробити на прожиток, бо вони воєнні інваліди. Не можуть нікуди виїхати, бо на переселення приймають тільки людей здорових. Вони інваліди, що здоров'я віддали за волю і долю України.

В інших націй про своїх героїв-інвалідів дбає держава. Українська держава не може помогти українським воєнним інвалідам, бо покищо не український народ господарем у своїй державі, а відвічний кат України — Москва там господарює. Тому за інвалідів мусять подбати ті українці, які нині поза засягом кривавої руки московського ката, у вільному світі, зокрема в Канаді.

Ми це завдання виконаємо! Виконаємо без різниці віри, церкви, політичних переконань, організаційної приналежности і т. д. Колишні вояки — нинішні інваліди, коли бились з ворогами України, не питали, за кого б'ються, хто якої віри, хто до якої церкви ходить, хто яких переконань. Вони бились за Україну, за нас всіх. Тому ми всі їм нині помагаємо.

Є багато способів, якими можна помогти інвалідам. Можна зложити грошові датки, можна висилати їм одягові чи харчові пакети, можна робити збірки на підписні листи, можна їх спровадити до Канади та забезпечити їм тут прожиток при легкій праці, яку вони могли б виконувати при свойому слабому здоров'ю. Можна при всяких підприємствах робити збірки в їхню користь, можна звернутись до священиків, щоб вони в церквах проголосили збірку датків на поміч інвалідам, можна багато дечого іншого робити, щоб їм помогти.

В імені інвалідів і для інвалідів помічну акцію переводить Українська Стрілецька Громада в Канаді. Бувші українські вояки не забувають за тих, з якими колись спільно воювали з ворогами. Ті, що здорові з війни вийшли, дбають за тих, що здоров'я віддали за Україну, дбають за тих, що нині являються може найбільш нещасливими людьми в світі, бо нема за них кому подбати. Багато з інвалідів переживають нераз прикрі хвилини в житті, в яких жалують, що вони при житті остали, що не лягли в могилу з тими, що життя віддали за волю України і свій обов'язок виконали до кінця. Нашим обов'язком є осолодити їм їхнє гірке життя на чужині.

Надходить Різдво, а з ним і Коляда. Ви маєте змогу частину Коляди призначити на поміч воєнним інвалідам. Вони Вам зате будуть безконечно вдячні.

Звертайтесь за збірковими листами, за інформаціями, за адресами для висилки пакетів і пересилайте датки на поміч українським воєнним інвалідам на таку адресу:

Ukrainian War Vet. Ass'n
P. O. Box 3093
Winnipeg, Man. Canada

Е. СТАХОВА

ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА

Ольга Кобилянська, визначна українська письменниця, народилася 15 листопада 1863 р. на Буковині в родині знімченого урядовця.

Першу освіту осягає в початковій німецькій школі, а пізнійше доповняє своє знання пильним читанням книжок.

Захоплена творами німецької модерної літератури, головно Ніцше, зачинає писати німецькою мовою по німецьких літературних журналах.

Під впливом Софії Окуневської, першої жінки-лікарки в Европі, та її своячки, Наталі Кобринської, зачинає писати українською мовою.

Зразу пише новелі , з яких найкраща "Valse melancholique". Видає збірки новель: "Покора", "До світа" й повісті: "Людина", "Царівна", "В неділю рано зілля копала", "Через кладку", "Земля", "Апостол черні".

Її літературна творчість була дуже відмінною від тодішньої української літератури, бо вона взорувалась на модерній німецькій літературі (імпресіонізм, символізм), а у нас ще тих впливів не було. Тодішні українці не розуміли ані тих своєрідних, цікавих питань, що вона їх видвигала у своїх творах, ані її високих ідей. Найкраще розуміла її Леся Українка і між ними вив'язалася сердечна дружба, оперта на споріднені душ та спільних стремліннях до високої поезії і краси.

Ольга Кобилянська переймається глибоко ідеями жіночої емансипації, що зароджується в Галичині під впливом М. Драгоманова та його учнів: Франка, Павлика і його сестри Анни. Ці ідеї йдуть теж в серця й уми таких жінок, як Софія Окуневська, Наталя Кобринська, Уляна Кравченко.

Коли в 1881 році Окуневська, поселившись на Буковині, в місті перебування Кобилянської, знайомить її зо своєю своячкою Н. Кобринською, це наснажує Ольгу до втілення нових ідей і засад в мистецькі образи.

Таким першим є образ Олени Лявфер в повісті "Людина", написаній 1892 року. Олена визнає такі ідеї:

1). Рівноправність жінки і чоловіка та визволення жінки з-під влади чоловіка.

2). Єдино успішною зброєю в тій боротьбі може бути тільки знання. Воно поможе перебороти існуючий принизливий стан жінки. Звідти висновок: спрямувати перше всього свої зусилля до здобуття знання.

3). Потреба спрямовувати себе послідовно до одної цілі: бути суцільною людиною.

4). Оминати штучність і пересаду, як теж і зарозумілість. Людина є твором природи, йти бов, інакше це обріхування самої себе.

5). В основу подружжя брати тільки любов, інакше це обріхування самої себе.

Ці всі прикмети складаються на людину вищої якости. Вони відрізняють її від людей пересічних. Образ такої людини відмінний засадничо від образу людини, що її життя обмежиться до віджививлювання, боротьби за існування, словом людини подібної до тварини.

В "Людині" авторка змальовує це у двох постаттях, Олени, що спрямовує своє життя до вищих цілей, і Лієвича, що будує своє життя на тваринних засадах. Олена поборює другий образ, але не створює першого через несприятливі родинні умовини.

Цю ідею здійснює в "Царівні" Наталка:

1). Вона в першій мірі хоче осягнути свободу і, незалежно від нікого, діяти по своїй волі, щоб бути ціллю самій собі.

2). Збагачувати свій дух, осягаючи знання, студіюючи природу та твори мистецтва, щоб зробити його гарним та високим.

3). Постійно працювати над собою, щоб осягнути гармонію душі й тіла та витворити сильний характер.

4). Боротися за щось найвище, що сягає далеко поза буденне життя.

З наведеного бачимо, які високі вимоги ставить Кобилянська до людини. Вона вимагає цього не тільки від жінки, що віддається званню, але й від кожної жінки, дружини, матері для гідного сповнювання її обов'язків (подібно і від чоловіків).

Вона теж переконана, що не обставини мають формувати людину, але вона повинна їх формувати після своєї волі.

Її Наталка в "Царівні", це правдива царівна, морально висока, самостійна, горда.

Ще одною її прикметою є шукання чоловіка сильного — правдивого демократа. Таких ще нема. Він мусить прийти. Вона жде на нього.

Царівна — це ідеал української жінки. Це образ, що зо світу вимріяного — недійсного сходить на землю, щоб отворити очі сліпим на найвищі ідеали.

В повісті "Земля" авторка змальовує велике прив'язання селян до землі, гіркі злидні жовнярського життя, тугу за домом та ріднею.

У всіх своїх творах вона захоплює читача тонкою аналізою духових переживань своїх постатей, своєрідним поетичним стилем та прегарними описами гірської природи, яку вона любить, розуміє й відчуває, як якусь стихійну силу, близьку до її душі. То ж не диво, що зовуть її поеткою землі та гірських лісів.

Дуже гарною є її повість "В неділю рано зілля копала", побудована на мотиві відомої пісні "Ой не ходи Грицю". Дія відбувається на тлі чудової гірської природи при участі таких постатей: героїні Тетяни, Гриця, циганського табору й циганів.

Ольга Кобилянська померла підчас німецької окупації 1942 року.

Р. СЕМЧУК

"В пласті росте новий люд"

В грудні ц. р. минає якраз 40 літ з того часу, як на українські землі вперше дійшли великі ідеї основника світового скавтінґу — Бейден Пауела, що за почином піонерів українського пластового руху — П. Франка, І. Чмоли й др. О. Тисовського набрали перших організаційних форм. Перші пластові гуртки у Львові (1911) і в Києві (1912) були ядром, з якого по роках виріс Український Пластовий Улад, що в останніх десятиріччях так чесно виконував прийнятий на себе обов'язок — виховати Україні здорове фізично й сильне морально молоде покоління.

Коли з вибухом першої світової війни заграла боєва сурма, пішли на її поклик усі тодішні пластуни. Вони, як нпр. Федь Черник, стали замітними постаттями в рядах геройського Українського Січового Стрілецтва й під його прапорами, ціною власної крови й свого життя, здавали іпит любови до Батьківщини. По війні, на руїнах молодої української держави, знову відживає український пластовий рух і ставить собі завдання перевиховати прибите національною невдачею молоде покоління під гаслом любови Бога й Батьківщини, помочі ближнім і послуху своїй владі. Мимо важких суспільно-політичних умовин Пластовий Улад з року на рік міцнів і всупереч усім перешкодам і небезпекам, ні на крок не зійшов з обраного шляху, постепенно зближаючись до визначеної мети. Гамором і сміхом дітвори заповнялися пластові домівки, полум'ям любови до Батьківщини займалися її серця, а образ славної, культурної і геройської України ставав для неї дороговказом на життєвому шляху. У мандрах по зелених верхах Карпат, по розлогих рівнинах Поділля і спокійних, дрімучих водах Полісся, на щорічних таборах на Соколі, — міцніли м'язи юнаків, на сонці й вітрі, часто в трудах і невигодах гартувався юнацький дух, готовий зустрічати навіть і найтвердіші визови життя.

Нова воєнна хуртовина та прихід большевиків на З.У.З. перервали дальше існування Українського Пласту. Багато пластунів, взявши з останньої пластової ватри непогашені жаринки, вийшли з ними в далеку мандрівку шляхами, що вели далеко поза Рідні Землі, — в надії, що на чужині в новому гурті розпалять нову ватру. А ті, що лишилися, пішли туди, куди їх кликав обов'язок, якому були все беззастережно вірні. . .

В перших рядах У. П. А. вони знову продовжували світлі традиції Українського Пласту, а величні діла й геройська смерть пластунів: ген. Т. Чупринки, полк. О. Гасина й інших вплели ще кілька листків у лавровий вінок кругом пластової лілійки з тризубом.

По другій війні на свіжих ще, задимлених руїнах, серед загального розгублення і виразного упадку моралі відроджується в таборах української еміґрації пластова ідея, що несе знову українській молоді твердий, морально-ідейний зміст та рятує її перед упадком. Тут українські пластуни мають нагоду зустрітися з пластовою молоддю інших народів і своєю поставою, високим моральним рівнем і досягненнями в різних пластових вміннях здобувають не лише признання, але й гідно репрезентують ім'я України.

А коли українська громада покидає Европу і переноситься за моря шукати нових і кращих умовин життя, а при тому голосити світові правду про свій геройський, хоч поневолений нарід, з нею їде в світ і пластова молодь. Під гарячим сонцем Африки, в далекій Австралії, в пралісах Бразилії і під зоряним, осяяним полярним світлом, небом Канади знову замайоріли на вітрі пластові прапори, при ватрах знову залунала бадьора пластова пісня. Знову наповнилася життям, молодечим поривом і працею нові домівки й пластова молодь, скріплена гуртом української молоді, уродженої вже на нових землях, спільно в струнких лавах знову прямує до Великої Мети — "до щастя, слави й свободи" українського народу.

40 літ праці і намагань виховати майбутню, свідому своїх обов'язків по відношенні до Бога й Батьківщини, українську людину — це поважний і гідний признання вклад у велике й почесне діло служби свому народові. Навіть у найважчі роки зовнішньо-політичного тиску, також у бурхливі роки ідейних шукань і тактичних прямувань у нашому суспільно-політичному житті, навіть і тоді, коли Пласт розв'язано полками в 1930 році і він змушений був іти в підпілля, він ні на крок не схибив з обраного шляху, ні на мить не затратив мети, до якої прямував. В ім'я добра нації він ніколи не признавав ніяких соціяльних, реґіональних чи релігійних різниць, тимбільше ніколи не підпадав під супремацію того чи іншого партійно-політичного середовища. Пластове виховання було й є сперте передусім на закріпленні в душах молоді тих глибоких засад християнської і суспільно-національної моралі, які є вічно незмінні, є спільні всім формам громадського життя, які є основою вселюдського братерства й справжнього державницького виховання.

І завдяки тим високим завданням Пласт впродовж цілого свого існування стрічався з прихильним відношенням дому, школи й церкви, міг числити на кожночасну моральну й матеріяльну піддержку громадянства. У змінених умовинах життя Пласт, що взяв на себе обов'язок не лише втримати в українському світі молодь, що відносно недавно приїхала з

Рідного Краю, але і навернути до нього й українську молодь, уроджену в Канаді, остає вірний своїм дотеперішнім ідеям. І це саме запевнює Пластові його ріст в майбутньому та дає підставу вірити, що він чесно виконає прийнятий обов'язок і новими світлими буквами запишеться в п'ятім десятилітті свого існування.

Першим скромним доказом нової успішної доби в історії Пласту на нових землях може бути Пластова Станиця у Вінніпеґу. Вона, що ще в осені 1948 року начисляла кількох пластунів, сьогодні має їх понад 160, в тому приблизно 80 новаків і новачок у віці від 7 до 12 літ, а серед них уже й численний гурт тут уроджених дітей. В спільних грах і забавах, на спільних прогульках і таборах, серед пісень при пластових вогнях заникають серед молоді всі різниці, що їх впродовж років породили віддаль, кордони й відмінності умовин суспільного життя.

Пластунки з Вінніпеґу дижурують при входовій брамі до пластового табору в Бозежюр, Ман.

В Пласті, під проводом його патрона св. Юрія, вічно-юного, лицарського, репрезентанта найкращих вселюдських ідеалів, росте молодь майбутнього, молодь виховувана для майбутнього України.

Пласт — наша гордість і мрія !
Для Вітчини це наш труд,
Буйний в нім порив, надія:
В Пласті росте новий люд !

(З Пластового гимну)

І. ПЕЛЕНСЬКА

ОСНОВИ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО РУХУ

(Вчора — Сьогодні — Завтра)

Український жіночий рух повстав із цих самих психологічних, суспільно-правних і господарських основ, що й інші жіночі рухи Европи і Америки. Але ми мали те велике щастя, що основоположниці нашого руху, а вслід за ними і всі чільні діячки були водночас великими українськими патріотками. Все, що було українське — від дрібних буденних справ української спільноти, аж до нашого найбільшого завдання: створення самостійної держави, як повноцінного вияву життя і творчости нації — все те знаходило в їх умах і серцях повне зрозуміння і щире співчуття. Основна ідея перших діячок українського жіночого руху: жертвенна і повсякчасна служба нації — поклала незриму, але незнищиму печать на наш рух. Такий він був учора, такий є він сьогодні і такий певно буде завтра.

Український жіночий рух незаперечно має великі залуги в піднесенні української жінки із первісного февдального положення в суспільстві, із пониження і темноти до самих вершин громадсько-національного життя. Та все ж таки, коли ми сьогодні бачимо українську жінку повновартісною громадянкою з правом на освіту, на вільний вибір звання, на працю майже в кожній ділянці, словом з правом вільно, по своїй волі формувати своє життя і свої справи, то тим самим роля українського жіночого руху ще далеко незакінчена.

Наш рух давно вже став невід'ємною частиною національно-громадського життя. Як такий він є вічний, принайменше в тому розумінні, в якому вічним є життя нації і потреба національної служби.

Діяльність українських жіночих організацій в минулому надто добре відома, щоб треба було її тут пригадувати. І то однаково в цілому як і в численних, окремих проявах, напр. піднесення селянських жіночих мас, фаховий вишкіл жіноцтва, плекання народ-

нього мистецтва і побуту, допомогово-харитативна служба та ін.

Найвищим виявом жіночої національної активности була участь української жінки у визвольних змаганнях від 1914 р. аж до сучасної боротьби з окупантом. Більшість учасниць визвольної боротьби вийшло з лав українського організованого жіноцтва.

На еміграції українське жіноцтво станууло на становищі політичної еміграції, що залишається на сторожі ідей, покладених в основу українського жіночого руху. Маючи за собою дію українських жінок Америки й Канади, що своєю суспільною працею врятували для українства жінку-емігрантку, а на громадському полі провели широку культурну роботу між своїми, а пропагандивну між чужими, сучасна жіноча еміграція, керуючись здоровим інстинктом самозбереження, звертає свою увагу в напрямі збереження молодого покоління при своїй нації. Засобом до того є виховання дітвори, головно в дошкільному віці та підготова жіночих мас до завдань материнства. Беручи до уваги вплив матері на дитячу духовість, українська жіноча організація стає в допомогу українській матері, даючи її допоміжні засоби до виховання та до створення української атмосфери вдома. Тут виростає в широчінь проблема українського народнього мистецтва як виховного і пропагандивного чинника. Одною з головних причин винародовлення наших мас в різних країнах поселення є примінення до умов життя нового оточення, сприймання його побуту і мови. Якщо з одного боку є тут слаба відпорність нашого елементу, то з другого грає тут велику ролю надто мала прив'язаність до своєї традиції. Побут українського села не дається в цілості перенести на грунт Західньої Європи, чи заморських країн, а міський український побут не є примінений до умов сучасного життя і не є зуніфікований. Наша товариська культура ще не має своїх питомих кріпких форм, яких держались би українці в усіх країнах поселення. В наслідок того українці, зокрема простолюддя та діти жадібно сприймають чужі звичаї. Українські жіночі організації намагаються протиставитися цим явищам, впроваджуючи зі старого українського побуту те, що відповідає потребам сучасної доби. Але ця проблема домагається ще основного теоретичного опрацювання.

Пропаганда української справи серед чужинців, зокрема серед жінок, ведеться дорогою зв'язків з чужинними жіночими організаціями. Видання творів Лесі Українки англійською мовою є вдатною спробою впровадити українську літературу на світову арену. Українське жіноцтво повинно доложити всіх зусиль, щоб ця акція була продовжувана. Суспільна опіка, головно допомога скитальцям в Европі та фаховий вишкіл жіноцтва доповнюють ділянки праці українських жіночих організацій.

В масах українського жіноцтва на еміграції виріс тип суспільної діячки, сірої робітниці, що веде важку невдячну роботу, однаково в жіночих як і громадських організаціях. Виставки, академії, свята, курси, дитячі садки та ін., провадить українська жінка своєю тихою, впертою, безкорисною працею без блеску і часто без зрозуміння з боку громадянства.

Свою сусупільну зрілість виявило українське організоване жіноцтво, скликаючи 1948 р. Світовий Конґрес та створюючи світову централю — Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій, яка є водночас завершенням організаційного зусилля українського жіноцтва. Один провід, одна репрезентація українського жіноцтва перед чужинецьким світом, координація дії українських жіночих організацій, вдержувана СФУЖО, є цінним досягненням і її треба за всяку ціну задержати. Зв'язок між централями різних країн веде до спільного порозуміння у найважніших ділянках жіночої діяльности. Головні напрямні порушують діячки різних країн. Буває, що рефератом, написаним в Арґентині користується Союз Українок Австралії, а література видавана в Америці чи Канаді стає необхідною в тих країнах, де лише живе горстка українських жінок. Доказує це з одного боку живучість цих проблем, з другого спільність умовин, в яких знайшлася ціла українська еміграція.

В майбутньому, зі створенням української держави відкриваються перед українським організованим жіноцтвом нові цілі та завдання. Першим з них треба вважати потребу перевиховання нашої дітвори, що виросла під терором окупантів. Другим важливим завданням повинна бути ліквідація повноправности совітського типу жінки. Майбутня українська горожанка повинна бути рівноправна з чоловіком, але водночас користуватися законом охорони материнства, таким важливим для сповнення фізіологічних та виховних завдань жінки матері. Українізація життя і побуту, привернення до життя української традиції з узглядненням згадуваного усучаснення цього побуту повинно теж ввійти до одної з точок програми діяння жіночих організацій у майбутньому.

Можна було б застановитися, чи для опрацювання цих капітальних проблем, зокрема виховання, українізації побуту і правного положення жінки в українській державі не було б вказаним створити при СФУЖО жіночий науковий інститут. Така праця, завершена виданням відповідної літератури, була б цінним вкладом в жіночу науково-дослідну та суспільно-програмову літературу, не лише як документ доби, але теж як допоміжний чинник для учасниць творення майбутньої української держави.

К. АНТОНОВИЧ

ВІДКРИТТЯ ОСЕРЕДКУ КУЛЬТУРИ І ОСВІТИ У ВІННІПЕҐУ, МАН.

I.

В неділю, 18 листопада ц. р. відбулось офіційне відкриття Осередку Української Культури і Освіти в новому приміщенні на 935 Мейн стр.

Осередок Культури і Освіти займає весь верхній поверх дому, який має пять кімнат і в них розміщено музей, бібліотеку, читальню, архів і канцелярію.

Трагедія українського народу, яка примусила багатьох українців покинути рідний край і роз'їхатись по всьому світу, привела до того, що величезна кількість українських культурних пам'яток загинула, інша гине. Тому надзвичайно важно збирати і зберігати все те, що ще залишилось і що ще можна зберігти!

Кожний живий культурний нарід весь час продукує і нові цінности: чи то твори письменства, — книги, журнали, часописи; чи мистецтва, як картини, скульптура, книжні оздоби; чи твори ужиткового мистецтва — костюми, вишивки, кераміка, різьба по дереву тощо, і все це, як частина культурної історії України також мусить збиратись і зберігатись. І тому майже в кожному більшому місті, де живуть українці, виникає необхідність мати приміщення для збирання і збереження цих культурних пам'яток, при чому збирати треба ВСЕ, що торкається українського життя, релігії, культури і не рахуватись з партійною приналежністю, релігійними різницями. ВСЕ мусить бути збережене для будучих поколінь, для нашої історії; а історія вже буде розбирати і оцінювати...

Таку ціль і поставив собі Осередок Української Культури і Освіти на терені вільної Канади у Вінніпеґу.

II.

На Свято відкриття зібралось багато людей, які з великим зацікавленням оглядали виставу речей в музейній кімнаті, книжки і часописи виставлені в бібліотеці і читальні.

В музейній кімнаті, в великій шкляній, на всю

Пані Т. Кошиць тримає урну з рештками спалених політичних в'язнів в конц. таб. Фльосенбурґу, в Німеччині. На столі писанки, а ззаду шафа із зразками укр. народнього мистецтва в Осередку УКО.

Д-Р ЛЕОНІД БІЛЕЦЬКИЙ

Українське весілля

(Докінчення з 9 ч. "Ж. С.")

Дві свахи: одна з боку молодого, друга з боку молодої, підходять до порога з засвіченими свічками, хлібом і сіллю, стають одна з одного боку порога, друга з другого, і праві ноги ставлять на поріг, потім зліплюють засвічені свіки докупи й цілуються через поріг. В той час співають:

Мир з миром мировалися,
Дві свашеньки цілувалися
На першім порозі
Та на лютім морозі.
Та зліпили свічечки до купки,
Та зведемо дітки до хатки.

На дворі весільна дружина молодого співає:

Впустіть нас, впустіть,
Або нам отворіть;
На нас сльозонька б'є,
Сукмана на нас гниє;
Ми люди з дороженьки,
Болять у нас ноженьки;
Ми люди дорожнії,
Нам животи порожнії.

Цією піснею, властиво, починаються втретє ті самі обряди, які відбувалися вже підчас сватання й заручин, але в ширших рямках й більше викінчені. Подібно як і попередні акти весілля, цей останній також починається з симуляції спроби викрадання молодої. Момент викрадання ми й відчули в самій акції і в піснях. Точиться він і далі.

В ХАТІ МОЛОДОЇ. Коли приходять до хати молодої т. зв. перші посли, то молода сидить уже на покуті, схиливши голову на стіл. Її покривають хусткою або наміткою й на голову кладуть хліб і шматочок соли. Старший брат її сидить із правого боку, а молодший — трохи осторонь: кожний із них тримає в руках палицю. Коли втретє дружба і старости приносять до хати шишки, їм говорять: "Ой, ми не знаємо, що ви за люде". Починаються знов суперечки з братами чи з братом молодої, які мало не доходять до бійки. Все

стіну — шафі, були виставлені надзвичайно цікаві твори народнього мистецтва: одяги, вишивки, дерев'яні вироби, кераміка, писанки і т. д.

В тій самій кімнаті виставлені прекрасні бронзи наших сучасних скульпторів Мухіна і Павлося.

В двох інших шафах виставлені, в першій пам'ятки: дириґента і композитора О. Кошиця, його посмертна маска, різні дарунки-відзнаки, що він отримував підчас подорожі з У. Р. Капелею, альбоми подорожі, ювілейний альбом з 1937 року з почесним докторатом Українського Університету в Празі та інші альбоми.

У другій шафі виставлені пам'ятки полковника Є. Коновальця: його посмертна маска, листи, фотографії і приватні речі.

В тій же шафі виставлені старовинні книги з 17 і 18 століть і архівний відділ рукописів різних письменників і різні документи надіслані з Европи.

В читальні на великому столі розложені часописи і журнали, які одержуються з усього світу, по стінах — старовинні ґравюри.

III.

Бібліотека має багато книжних матеріялів — біля 5000 назв. Також бібліотеки окремих людей. В бібліотеці О. Кошиця знаходяться зібрані ним надзвичайної вартости музичні матеріяли: рукописний Ірмологіон Тяпецького з 1733 р.; збірники М. Лисенка, М. Леонтовича, Д. Бортнянського, А. Веделя, М. Березовського і багато других. Музичні твори О. Кошиця: етнографічні записи 600 українських пісень, і інші його праці, ще в рукописах як також і друковані його твори світські і церковні; етнографічні збірки різних народів.

В бібліотеці Петра Зварича — старі видання книжок і річники часописів та листування.

В бібліотеці полк. Є. Коновальця маються літературні, наукові і політичні твори різних авторів.

На інших полицях в бібліотеці книги поставлені по відділах: література, історія літератури, альманахи, мемуарістика, поезія, театр, література для дітей, словники, музика, релігія, Шевченко і Шевченкіана, україніяна, мова і шкільництво, слов'янські мови, книги на чужих мовах, історія та видання українських наукових установ.

В кімнаті архівів знаходяться: 1) часописи, 2) архіви: канадійських ветеранів, 3) І. Боберського, 4) Комітету Українців Канади (КУК), 5) видання архіви Осередку УКО, 6) архіви О. Кошиця, та 7) матеріяли будучого музею в Харкові

Після оглядин музею і бібліотеки був панями улаштований чай.

Після чаю були виступи з промовами проф. П. Юзика, інж. В. Коссара. Др. Марунчак урочисто передав на збереження Осередкові Урну з рештками спалених німцями українців і др. в таборі Фльосенбурґу. В кінці п. Т. Кошиць подякувала паням, що допомагали їй в праці при улаштовуванні музею, бібліотеки і чаю.

Кожен, кому дорога культурна будучність українського народу, повинен допомагати Осередкові УКО в збиранні матеріялів та підтримувати фінансово, аби установа могла продовжувати таку важливу культурну працю.

UKRAINIAN CULTURAL and EDUCATIONAL CENTRE
Box 3093, WINNIPEG, MAN., Canada

це кінчається тим, що "послів" молодого перев'язують рушниками, мовляв, беруть їх у полон. Дружба і старости пропонують по шишці, як викуп за молодого, а коли є й рідні брати, то дають їм по складаному ножику. В інших місцях дають братам по умові гроші. Коли купівля з братом молодої сталася, тоді брат покидає свою сестру й виходить із хати. До молодої підходить молодий і цілує її. Після цього залишають молоду й дружки. Тоді старший дружба бере молодого й обводить його три рази навколо столу. За третім разом молодий стає коло молодої, яка, ніби від великого страху, тримається за стіл; молодий одриває її від стола, цілує й сідає коло неї. Підчас цієї сцени співаються пісні, які змальовують тяжкий стан нареченої.

Братчику та голубчику!
Возьми собі сокирочку,
Січи, рубай — сестри не давай,
Не дай за гріш, не дай за два,
Не дай за чотири,
Щоб ся з тебе не кпили.

Або:

Ой, братіку, ти зрадниченьку,
Сів же ти коло мене,
Ти либонь, братіку,
Ти либонь, рідненький,
Чи не зрадиш ти мене?
— Сестрице моя, не зраджу я тебе,
Запродам же я тебе,
Запродам тебе, сестрице моя,
За сто золотих червоних.

Наречена плаче... тоді пісні на втіху змальовують молодого сонцем, найкращим од усього, після чого відбувається діялог між хором дружок і свашок молодого; свашки запрошують молоду, заспокоюють її. Коли вже молодий сяде коло молодої на посад, він починає роздавати подарунки родові молодої.

ПОКРИТТЯ МОЛОДОЇ. Після цього починається обряд покриття молодої. Починається він розплетенням коси. Коли ж хотять її покрити очіпком, тоді молода починає плакати й кілька разів скидає з себе очіпок. Поверх очіпка пов'язують голову молодої наміткою, або хусткою. Нарешті починають при врочистих обставинах роздавати "святий" коровай. Після благословення старости йдуть за ним бояри, виносять його з комори і, підходячи до порога хати, випрошують благословення старости переступити його, потім вносять коровай до хати і становлять його на стіл. Хор співає пісень, що пояснюють ці обрядові дії.

РОЗДАЧА КОРОВАЯ. Отримавши ще раз благословення старостів на роздачу коровая всім присутнім, старший боярин цілує його й починає розрізувати "золотим", як співається у пісні, ножем, а піддружий кладе шматки один за другим на "срібну" тарілку й підносить їх за чергою від найстаршого віком і в порядку кревности всім присутнім. Верхню частину коровая, до якої приліплено змалювання місяця, розрізується надвоє й віддається молодим; батько й мати одержують дальші шматки, хор же нагадує в цю хвилю, що ввесь рід має право на коровай. Це право підкреслюється ще й тим, що старший боярин після роздачі коровая, три рази питає, чи всі родичі його дістали.

ВЕЧЕРЯ. Після роздачі коровая починається вечеря, після якої дівчата прощаються з молодою зі сльозами й співами та розходяться. Далі пісень співає хор свашок; мотиви пісень про залишення молодою хати своїх батьків, а в цей час бояри виносять на віз придане молодої, що вміщене у скрині. Тут відбувається остання сцена симуляції умикування: бояри починають хапати й тягти на віз усе, що попадається їм до рук; місцеві парубки їм не дають. Батьки молодої благословлять дочку востаннє; бояри її всаджують на віз, а в ноги кидають чорну курку, одержану від матері, а молодий обходить три рази воза і трахкає батогом, а інколи й злегка шльогає ним молоду і приговорює: "Кидай батькові пороги, а бери мої", і поїзд із піснями і музикою, нарешті, відправляється в дім молодого", при чім мати власноручно виводить коні за ворота.

У МОЛОДОГО. Коли поїзд молодих наближається до воріт подвір'я молодого, свашки і світилки майже по всій Україні співають:

Ой отвори, ненько, ліску,
Ведемо тобі невістку!...

(Гуцульщина)

Або:

Вийди, матінко, огледи,
Що тобі бояри привезли:
Скриньку і перинку,
Ще й молоду княгиньку.

(Чернигівщина)

Або:

Отвори, ненько, ворота,
Веземо ті невісточку без рота.

(Галичина)

Або:

Та отвори, мамо, віконце,
Веземо ті невісточку як сонце.

(Полтавщина, Буковина)

Перед порогом молоду зустрічають батьки молодого з хлібом і сіллю, але молода не повинна промовити ані слова; потім її вводять у хату, де вона перш за все випускає під піч привезену з собою чорну курку. Посадивши молоду на покутті, з неї здіймають патичком накинуту на голову намітку й закидають її на піч, а в деяких місцях молодій пропонують шматок глини від печі або шматок сирового буряка, які вона кидає мовчки під стіл. Це називається пригощувати молоду, себто пригодовувати, щоб вона скорше звиклася з новою родиною, що в піснях подрібно з'ясовується. В хаті молодого весільний обряд і кінчається. По весіллі молоді починають жити новим родинним життям.

ВЕСНЯНИЙ ПРОМІНЬ

НАШИМ ДІТЯМ

ДОРОГІ ДІТОЧКИ !

І як то скоро час минає! От вже й зима загостила, а з нею надходить довго очиданий день Святого Миколая.

Скільки то втіхи, скільки радости у ваших діточих серденьках! Ви ж цілий рік того дня дожидали!

І святий отець Миколай напевно загостить до Вас і то не з порожніми руками, тільки з гарними даруночками.

Але чи знаєте що? О, ви певно про те знаєте! Коли ні, то я вам про те скажу. Святий отець Миколай відвідує тільки чемних діточок. Таких, що є дуже чемні. Що завжди слухають своїх родичів, що пильненько ходять до школи і добре в ній вчаться. А ще більше нагороджує отець Миколай тих діточок, які ходять до Рідної Школи, які вміють читати і писати по-українськи, знають історію України.

Отже пам'ятайте, діточки, про те! Коли хочете дістати дарунки від святого отця Миколая, і то ще гарні і багаті, то відвідуйте постійно Рідну Школу, вчіться пильненько, а святий отець Миколай завітає до Вас і цього року та винагородить вас за те ще кращими даруночками як минулого року.

Ваша Редакторка

Як Ромчик став пластуном

Маленький Ромчик бавився на вулиці із своїм собачкою — Бурком. Коли нараз — що це? Ідуть вулицею якісь хлопці — лиш трохи старші за Ромчика — та так гарно, рівненько всі йдуть трійками, та ще й так весело, так бадьоро співають, і одягнені всі однаково, та ще з палицями великими всі. А один ще і сокирку та лопатку несе — а два останні казана великого. . . Здивувався Ромчик, вложив пальчик до ротика та так і стояв непорушно, поки всі ці хлопці не зникли за закрутом вулиці.

Тоді то й Ромчик щось подумав-подумав, а далі як обернеться, як скочить, як побіжить просто себе! І не бачив він, що по дорозі трохи Буркові хвоста не натолочив, що всі воробці в великому страху втікали із плотів, що мала Маруся аж розплакалася зі страху! Всі здивувалися дуже: куди ж це Ромчик так спішить?

А Ромчик біг так швиденько до хати. — Прибіг-пригорнувся до мами та й каже: — Мамочко, я що лиш бачив на вулиці, що там якісь хлопці так гарно всі разом у лаві йшли та співали, та ще й всі однаково одягнені; хто ж вони такі, мамочко?

А мама взяла Ромчика на коліна, та стала розказувати. Все розказала йому: що ці хлопці звуться пластунами, що ходять все разом на прогульки, що вміють все самі зробити: і вогонь розкласти, і страву зварити, і шатро побудувати, що самі на табори їздять, що вміють сліди в лісі читати, що все вміють кожному в потребі помогти,

що всі як одна рідня живуть. . . І розказала мама, що пластуни все про найбільші дві правди пам'ятають, що завжди їх у серці носять: про Бога та про Україну.

Слухав Ромчик, слухав, а тоді каже: — Мамочко, я теж хочу бути пластуном. Позволь мені, ріднесенька, до пластунів пристати!

А мама погладила його по головці та й каже: — Як трохи підростеш, Ромчику, сама тебе туди поведу. Та тепер ти ще маленький. Побудь ще дома, та все старайся так поступати, як це пластуни роблять!

І Ромчик лишився в хаті — та спокою вже не мав. Все щось думає-міркує собі. . . І от одного ранку, коли мама пішла в місто, Ромчик тихенько викрався з хати та пішов собі, — шукати пластунів, щоб його до свойого гурта прийняли. Взяв зі собою сокиру з хати, взяв і сірників — ану ж, думає, треба буде самому вогонь розвести?

Йде він, іде — коли дивиться — стоїть дерево-яблуня, та вся в цвіту, та такому гарному, рожевому. . . Коли приступає ближче, та глянь — що ж це там рухається так? А то ціле дерево немов обліпили погані гусениці! Повзають по ньому, обгризають цвіт, а така тьма, тьменна! Ов — подумав Ромчик — а то десь господар цього дерева буде журитися, як не матиме цього року із нього яблук, коли гусениці все об'їдять! Спробую я вилізти на це дерево та поскидати із нього гусениць! Мама ж казала, що пластун помагає другим в біді! — І поліз Ромчик на дерево. Бере гусеницю за гусеницею та скидає на землю — радіє, що поможе так господареві. Та ось — якось необачно перехилився, щоб досягнути ще одну на далекій галузці, та й полетів вдолину! Летів-летів, поки не опинився на землі — і ще великого гудза набив собі на чолі. Хотів плакати — та подумав, що це пластунові не годиться, то ж закусив лиш зуби та пішов дальше.

Йде він, іде, коли дивиться — пливе собі річка — бистра, вузенька, тільки моста на ній немає. Був колись — бо ось ще стоять кілки по обох боках, та мостик, видно, повінь забрала. Побачив це Ромчик — та й чим скоріше метнувся до роботи. Думає — хоч маленьку кладочку поставлю, щоб люди могли туди проходити. На те ж я і пластуном хочу бути — щоб все самому вміти зробити. Знайшов він недалеко якусь дошку, пошукав у поблизькому лісі кілочків — і хоч не легка це була праця, то всетаки кладка така гарна-гарненька вийшла! Сховався Ромчик у кущі — думає: погляну, як то люди йтимуть моєю кладкою! Не довго довелося й ждати. Йде собі дорогою селянин та веде на торг свинку. Йде — ось вже ступає на кладку — а в Ромчика аж серце б'ється! Пройшов селянин щасливо — та ось свинка стала на половині кладки — та почала чогось то крутитися, то підскакувати, то ніби назад обертатися — досить, що кладка — трісь! — та й заломилася. Пішов бідний Ромчик —, та так жаль йому стало, що через погану свинку таки йому не вдалося людям помогти!

Йде дальше — аж там на кущі гострої тернини сидить велика птиця. Сидить — та ловить то мушок, то метеликів, та все настромлює на кільці гострої тернини. Мучаться бідні мушки, аж в'ються з болю, а коли погинуть — тоді їх недобра птиця з'їдає. Побачив це Ромчик — та аж почервонів із гніву! — Оце ти — каже, недобра птице, так знущаєшся над невинними комашками! Не знаєш ти, що я пластун, та що всяку неправду зараз каратиму! — Підкрався Ромчик тихенько — замахнувся сокиркою та вбив недобру птицю. А тоді почав здіймати із кільців тернини комашок та метеликів, та радів, як то вони бідні розпростовували свої втомлені крильця та летіли собі на волю.

Радий був Ромчик, що зробив добре діло та тут і голод почав йому докучати. От — подумав він — спробую я по пластовому, сам собі спекти вбиту птицю на обід. Знайшов він собі патичків, побудував кухню, розпалив вогонь — та став пекти птицю на патичку — ніби на рожні. Та радів, що сам собі вже і їжу приготовити вміє! Та думає — до печені ще треба б і ягід назбирати, а тут недалеко в лісі такі гарні ростуть! Лишив він печеню, побіг до ліса та почав збирати сунички в свій капелюшок. Назбирав, повертається — та, о горе! Його кухня розкидана, вогонь придушений, а його печеню ось-ось вже догризає великий собака, та ще й гарчить грізно — мовляв — не приступай! Із жалю Ромчик аж суниці із капелюшка розсипав. А тут голод все більше дошкулює!

Та що ж — думає — пластун витривалий — не буду плакати! І пішов дальше. Йде — аж глядить — у садочку стоїть пасіка — вуликів з десять. А кругом них пильні бджілки так і бренять, та мід із квіток збирають. Думає Ромчик — такого я ще ніколи не бачив; ану підійду ближче до віконця, та підгляну, як то бджілки у вулику живуть. Підступає тихенько — приглядається — а тут бджоли як не кинуться на нього! Та кусають, кусають, то в личко, то в шию, то в руки! Бідний Ромчик тікав, що сили було і не глядів перед себе, аж поки не попав у якусь калабаню на дорозі. . .

Сів він бідний у рові при шляху та плаче. Бо і голодний, і личко ціле так бджоли

покусали, що аж напухло, і мокрий, бо в калабаню впав. . . І ще й досі пластунів не стрінув!

Та нараз — хто це так бадьоро йде шляхом, трійка за трійкою? Гляньте — це ж пластуни. Побачили вони Ромчика, обступили, та найстарший поміж ними (Ромчик опісля дізнався, що це був друг курінний) став питати, що це таке йому трапилось. І Ромчик все розказав — як то він пластунів вперше побачив, як мама йому про них розказала, як він тайком із хати втік, як із яблуні стрімголов на землю впав, як свинка йому кладку поломала, як собака печеню з'їла, та як бджоли його покусали. . . Та як в калабані скупався. . . Все розказав, а тоді друг курінний йому каже: — Я бачу, Ромчику, що ти добрий хлопчик, та що ти вартий цього, щоб тебе до Пласту — до новаків прийняти. А тому ти так багато невдач зазнав, що сам, без дозволу мами, у світ пішов. Та тепер ходи з нами до нашого табору — там тебе і помиємо і нагодуємо, а завтра ранком до мами відведемо — а тоді, як мама позволить, і до новаків запишемо. . .”

Зрадів Ромчик — вже всі свої болі забув! —

Так і сталося. Як попросив друг курінний — то мама вже й позволила Ромчикові новаком стати, і сьогодні, знаєте, він вже роєвим! (За "Св. Дитини" — Л. Храплива.

СНІГОВИК

Перед вікном Юрчикової кімнати під самим плотом стояв сніговик. Жовте світло вечірньої лямпи освітлювало його велику кумедну голову. На добрячому обличчі чорніли очі з кусків вугля та усміхалися уста зроблені з дерев'яних трісочок.

Вигляд сніговика був щасливий. Ні трішки він не переймався тим, що його ніс — це тільки кусок моркви, а на голові замість капелюха старий, діравий, нікому непотрібний горнець. . .

Юрчикові він дуже подобався. І коли вечером мама відійшла з кімнати, думаючи, що Юрчик вже заснув, він вискочив з ліжечка і побіг скоренько до вікна, щоб подивитися на сніговика. Та йому здавалося, що сніговик вже не такий веселий.

Зажурився наш Юрчик. Може тому, що стоїть сам, навіть дітей коло нього нема. А може йому холодно? Та ні, це смішне. Коли б Юрчик його покликав до своєї кімнати, він би напевно розплакався, розтопився. Юрчик знає! Сніговикові бракує братчика. Завтра вже неодмінно він з товаришами побудує йому малого сніговика. Але близько коло плота, щоб вони могли розмовляти. Та тепер чогось зимно. Треба чимскорше в ліжечко.

Тільки Юрчик вліз під теплий коцик аж йому приснився сніговик.

Сніговик чекав поки лямпа погасне. Тоді він поправив свій старий капелюх, моргнув вугляним оком і вибрався в дорогу. Надоїло йому сидіти що ночі перед темними вікнами Юрчикової кімнати. Нідокого й слова промовити, не те що й моргнути.

Краще вже в світ за очі вибратися.

Довго йшов сніговик пустими вулицями міста. Нарешті добрався до парку.

Там було темно, але нащастя місяць виглянув зза хмарки й освітив площу.

Колись літом тут бігали й бавилися діти. Тепер вона вся була в снігу й двох сніговиків проходжувалося по ній.

Тільки вони були зовсім інакші. Не такі чистенькі й порядно вдягнені як наш сніговик. Один був навіть без носа, а другому бракувало ока. Капелюхів вони не мали, а голови їх були криві.

Наш добрячий сніговик дуже втішився, хотів познайомитися, потоваришувати з ними.

Та вони заздрісно подивилися на його красу і давай з ним сваритися. Навіть битися хотіли. Тільки, щоб попсувати його красу, — та сніговик втік. В темноті не тяжко зникнути.

Не вдалося їм поранити його, тільки капелюх з голови збили.

Розчарований сніговик не шукав вже інших друзів, але чимскорше повернувся перед Юрчикове вікно.

Коли Юрчик ранком збудився, пригадав собі сон зі сніговиком і весело розсміявся. Та це ж йому тільки снилося. Хиба хто бачив, щоб сніговики ходили? Та ж вони навіть ніг не мають.

Але подивитися до вікна всетаки пішов. . . і . . . перелякався. Сніговик дійсно був без капелюха, а голова його була добре похилена вбік. Значить Юрчикові не снилося. Сніговик направду з нудьги ходив на прогульку.

Правда, Юрчик не бачив, що в ночі був сильний вітер і збив сніговикові капелюх. Цього Юрчик не знав. Він скоренько поснідав, побіг по товаришів і коло обіду коло старого сніговика стояв вже маленький сніговик. Л.

Л. БАЧИНСЬКИЙ

Євгенія Павловська

Євгенію Павловську пізнав я на міжнаціональнім концерті в Ганновері, в Німеччині, в р. 1946, а потім в Бльомбергу, куди переїхала вона на "сталє" мешкання.

В Бльомбергу англійська окупаційна влада примістила Центральні Дорадчі Комітети: український, польський, югослав'янський. Тут же був великий табір балтійських народів — латишів, литовців і естонців. Тут і створено осередок їхніх концертових сил. Фактично тут були Центральні Комітети й балтійських народів. Скитальців в Бльомбергу було більше, як місцевого населення. В роках 1946 - 1949 тут кипіла культурно-освітня й мистецька діяльність та велася культурна боротьба за першенство музично-співочих виступів артистів різних народів.

Український Центральний Комітет запросив п. Є. Павловську на міжнаціональний концерт в Бльомбергу. На цей концерт всі національності вислали свої найкращі сили. Безперечно п. Павловська була найкраща зі своїм чудовим ліричним сопрано. Не лише вона, а й ми, члени Центрального Комітету, дістали багато признань й похвал для артистки. Старанням УЦДК п. Павловська переїхала до Бльомбергу. Тут пробули ми в тісній співпраці два роки. П. Павловська стала першою між всіми співачками. Вона виступала на запрошення англійської Головної Кватири, співала в гамбурзькому радіо, дала кільканадцять власних концертів, їздила до шпиталів, до туберкульозних санаторій і завжди мала великий успіх.

Є. Павловська мати 3 дітей. Я був свідком, коли Є. П. на заклик УЦДК виступити на концерті для англійських гостей, приїздила зимою з кількамісячною дитиною, яку в перерві концерту сама годувала, серед нас і чужинців, що приходили висловити їй свої захоплення її мистецьким співом.

Є. П. артистка Київської опери. Я бачив різні журнали з її світлинами в різних оперових ролях.

Крім співу Є. П. має ще одну особливу заслугу. Вона завжди виступає як українка. На концертах всі чужі оперові арії перекладає і співає по-українськи. Кожний концерт, де б він не був, бачив Є. П. в народнім строї, а одну частину концерту присвячувала вона народнім українським пісням.

Зараз Є. П. в Австралії. Виїхала сама з 3 малими дітьми, працює і співає там, де лише покличе її обов'язок.

Для мене не було несподіванкою, коли газета "Єдність", що видається в Аделайді, Австралія, в ч. 43, з дня 10.9.1950, по концерті для австралійців в Бонеґіллі, уміщує світлину Є. П. з довшою рецензією самого концерту, яку закінчує так:

"... успіх нашої співачки підкреслює ще й те, що представники інших національностей зараховували Є. Павловську до своєї спільноти. Так одна росіянка наступного дня, розповідаючи тим, що не були на концерті, говорила, що виступала "русская певица с' Киева"; один поляк казав, що співала польська співачка, а вже латиші пішли ще далі. Очевидно, дякуючи їм, редактор місцевої газети "Беналла Стандарт", що був присутній на концерті, в черговому числі помістив широку інформацію під наголовком: "Латишська оперова співачка в концерті Голдінґ центру", що змусило п. Павловську звертатися до редакції із спростованням".

Стара казка

Втомлена переступаю поріг своєї хати. Світло лямпи падає на стіл, посеред якого лежить лист. Руки мені починають тремтіти і в грудях повіває холод тривоги. Я знаю що це від Андрія.

Намагаюся опанувати себе. Повільно роздягаюся, мию руки і цілую Лесика та маму. Ще раз підхожу до зеркала й пригладжую волосся.

Мама садовить біля себе Лесика, щоб не заважав мені, і обіцяє йому розповісти казку.

Стиснувши серце, перебігаю очима рядки, писані колись такою дорогою рукою.

"... хочу нагадати тобі, Марино, нашу незабутню весну, наш змаг за щастя і п'янку перемогу, що колисала нас на своїх крилах. . ."

— Жив собі дід та баба і була у них курочка ряба, — починає впівголоса мама обіцяну казку.

"... Скріплене вірою росло наше палке кохання, а в руках сяяло щастя, чудесна Жарптиця, про яку мріяли і яку оспівували поети всіх часів. . ."

— Знесла вона яєчко. — чути з кутка кімнати.

"... і чи не обоє ми винні в тому, що зачаровані блиском тим стали безпечні і забули, що раз здобуте щастя треба пильнувати, а не легковажити ним. . ."

— Бив дід — не розбив, била баба — не розбила, — провадить далі тихий голос.

С. БУБНЮК

ОЩАДНІСТЬ — ЗБРОЯ ДЛЯ ПОБОРЮВАННЯ ІНФЛЯЦІЇ

Одною з важливих справ, якій присвячено найбільше уваги на 58-ому Річному З'їзді Національної Жіночої Ради Канади, це постійно зростаюча дорожнеча, яка спричинює девалюацію (обезцінення) гроша. Девалюація потягає за собою інфляцію, вслід за чим може наступити економічний занепад, на чім готове потерпіти ціле населення Канади.

Високі ціни є спричинені різними чинниками, як збільшення населення Канади (1939 року Канада мала поверх 10 мільйонів населення, а цього року вона начисляє поверх 14 мільйонів), що йде в парі зо збільшеним запотребуванням. І хоч продукція сьогодні вища, як колинебудь була в Канаді, то люди купують більше як давніше. Купують тому, бо багато грошей є в обігу і матеріяльний рівень нашого життя є сьогодні вищий. Канада має найбільший добробут в світі після ЗДА. Коли 1939 року кожна 11-та особа мала авто, то сьогодні має його кожна сьома особа в Канаді. Це саме відноситься й до холоділень, радіоприймачів, електричних кухонь і т. п. Власники текстильних і швальних індустрій стверджують, що постачання різного роду одягу є сьогодні значно більше тому, що й попит на ці речі значно збільшений.

Імпорт і експорт відограє рівнож велику ролю в дорожнечі. Імпортовані речі (вовна, бавовна, вугілля, кава, цукор і т. п.) і експортовані речі (волове м'ясо, будівельний матеріял і т. п.) продаються за високі ціни, що підносить ціни й в краю.

Озброєння Канади таксамо не помагає ситуації. Як відомо, через світовий конфлікт Канада мусить зброїтися, навіть як те їй не подобається. Всякі потрібні для щоденного вжитку матеріяли, як і робочу силу, треба було обернути на виріб воєнних матеріялів, що, очевидно, зменшує продукцію для цивільних потреб (коли два роки тому тільки 2% індустрії працювало для зброєння Канади, сьогодні 10% заанґажовані в тій цілі). Це все є фактори, які підносять ціни вгору.

Розуміється, що уряд Канади міг би завести контролю цін, але тоді треба було б завести контролю, чи радше реґулювання тих цін у всіх аспектах продукції, торгівлі, імпорту, експорту, що мусіло б потягнути за собою пайкування конечних речей, словом треба було б запровадити такий контрольваний стан, який був підчас війни і на який треба б потворити окремі апарати, департаменти, які адміністрували б ту загальну контролю. Цього, покищо, як заявив міністер фінансів, п. Аббот, уряд Канади не хоче робити, але рівночасно бажає перевести озброєння без інфляції, вважаючи, що індивідуальна ініціятива, індивідуальні зобов'язання, інтеліґенція та самодисципліна і повне зрозуміння ситуації можуть багато причинитись до поборювання інфляції.

І тут власне, між другими чинниками, ощадність має відограти важливу ролю. І то в першій мірі ощадність жінки, яка, як доказано, управляє 80% грошей, які витрачаються в Канаді.

І от Національна Жіноча Рада Канади, маючи повне зрозуміння цієї критичної ситуації, виявила власну ініціятиву в цьому напрямі та рішила на свойому З'їзді започаткувати кампанію ощадности. Цю кампанію відкрито офіційно підчас З'їзду та доручено всім делеґаткам перевести її між своїм членством і ширшими кругами громадянства на місцях.

Українське жіноцтво в Канаді повинно рівнож взяти в цій кампанії активну участь, пам'ятаючи, що ощадність ще нікому не пошкодила. Як заявила уступаюча голова Національної Жіночої Ради Канади, п. Маршал, — "ощадність не болить — вона помагає". Ми вже забули як щадити. Ми купуємо без наду-

---

". . . Любити і бути щасливими було так просто і природньо, що ми не припускали жадної небезпеки."

—Положила баба яєчко на поличку.

". . . але боги не прощають тим, хто легковажить щастям. І тоді прийшла та випадкова зустріч, що зруйнувала наш спокій. Як можеш припустити ти, що та жінка могла заступити тебе в моєму серці? Адже це пригода, яка не залишає найменшого сліду по собі. Це була лише пересторога нам. А ти сприйняла її, як катастрофу. . ."

— Бігла мишка, хвостиком зачепила, яєчко впало і розбилось. . . — ледве чутно вимовляє мама.

". . . Не ховаю свого жалю, своєї тривоги і свого каяття. Ти дорога мені, як і раніш, а може ще дорожча, коли б це можливо було, і я хочу застерегти тебе від шляху, на який ти стала. Зрозумій, що залізо гартується вогнем, кохання — стражданням. Наше життя тепер може бути встократ щасливіше і любов міцніша, бо ми перейшли іспит і перед нами ясне майбутнє, скріплене нашим сином."

Я схиляю голову на стіл і гірко плачу. . .

Легкий дотик до колін, і Лесик, намагаючись заглянути мені в лице, каже:

— Не плач, мамусю, курочка знесе інше яєчко, не просте, а золоте.

О. Г.

ми. Ми не питаємо себе, чи те, що ми хочемо купити, нам справді потрібне, чи ми тільки хочемо його купити, бо воно нам подобається. Це не значить, що ми маємо щадити зі шкодою для свого зроров'я, чи не маємо купувати те, що нам конечно потрібне. Ні, ми повинні стриматись від купівлі тільки тих речей, без яких ми можемо обійтися. Щадім на всім, — на одягу, хатній обстановці, харчах, паливі, електриці. Заощаджених денно кілька центів зроблять доляри тижнево, а як кожна родина в Канаді так поступить, тоді це винесе мільйони долярів, які у висліді напевно поможуть сповільнити процес інфляції.

В. Т.

Жінка й Кооперація

Наша поговірка про те що "жінка держить три угли в хаті а чоловік четвертий" — це не пуста фраза, — особливо коли маємо на думці домашню господарку - економію. Правда, що чоловік заробляє на прожиток родини та жінка в більшости орудує грішми і напружує свої зусилля, щоб нераз із скромного приходу виживити і вбрати родину.

В порівнянні з цінами зперед десяти років кошти прожитку сьогодні майже вдвоє вищі або іншими словами: купча сила доляра стала майже на половину меншою і дальше йде вдолину. Явище це нездорове і проти нього треба боротись, якщо хочемо вдержати на тій самій площині наш життєвий стандарт і не обнижувати його. Треба нам вчитись як того доляра натягнути, щоб за нього купити більше.

Зрозуміло добре і відчуло цю потребу із власного досвіду канадійське организоване жіноцтво, що поставио собі за ціль шляхом ощадности збільшити купну ціну доляра й здержати дорожнечу. За відрадне тому явище треба вважати, коли за приміром Національної Жіночої Ради Канади і наше жіноцтво українське виявило охоту до участи в повищій кампанії, а Централя ОУК почала вже й діяти, влаштувавши ряд відчитів на тему "Потреба ощадности жіноцтва для здержання інфляції".

Справа ощадности й кредиту не нова та так воно було, що дотепер не лише жіноцтво, а й загал наш тією справою дуже мало цікавився. Тому, щоб ощадностева акція нашого жіноцтва увінчалась успіхом, слід нам на вступі з'ясувати собі, що до неї потрібно практичного підходу. І, на щастя, є в нас для цього дані. Майже в кожній провінції, де живуть українці, — Квебек, Онтаріо, Манітоба, Саскачеван і Алберта — здебільша самочинно потворились в наших громадах впродовж останніх 12 років кредитові спілки. Бере в них доволі численну участь і наше жіноцтво. Прим. в кредитовій спілці "Карпатія" у Вінніпеґу на 1,200 членів — біля 250 жінок, або 20%. Активна участь жіноцтва в ощадностевій акції на Рідних Землях належить в нас до традиції. Зовсім певно є такі між новоприбулими жінками, що в Краю сповняли обов'язки т. зв. "кооперативних пропагаторок", й вони могли б також стати помічними в цій акції. Що заряди кредитівок на місцях пішли б на руку таким починам активного жіноцтва і радо піддержали б їхню акцію, це певна річ.

Серед англомовної суспільности в Канаді помагають посилювати ощадностеву акцію, а тимсамим й кооперативний рух, Жіночі Кооперативні Гільдії. Існують вони всюди там, де діють кредитові спілки й кооперативи, і з ними співпрацюють. Діє такий відділ і у Вінніпеґу.

В практичному житті маємо багато способів ощаджування та збільшення купчої сили доляра. Для приміру лише наводимо: складання ощадностей на вищий відсоток в кредитовій спілці, грошеві позички на низький відсоток, купівля лише за готівку (бо грошевий кредит дешевший як товаровий), не купувати речей, без котрих можна обійтись і т. п.

Для жінок, що бажали б трохи більше довідатись про порушені тут справи, радимо перечитати книжечку "Де поміч для нас", вид. Культури й Освіти, ціна 20 ц. Можна її набути в Редакції "Жін. Світу" або в котрійнебудь книгарні.

УКРАЇНКИ!

СТАВТЕ КРІПКІ ОСНОВИ ПІД ВЛАСНЕ МАЙБУТНЄ ЧЕРЕЗ ПРИУЧУВАННЯ ВАШИХ ДІТЕЙ ДО ОЩАДНОСТИ!

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНОК КАНАДИ

ВІДБУЛАСЬ XIV (НАДЗВИЧАЙНА) КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ОУК

В днях 20 - 21 жовтня ц. р. відбулась XIУ (Надзвичайна) Крайова Конференція ОУК в Українськім Національнім Домі в Торонті, Онт., при численній участі делегаток та гостей.

Центральну Управа ОУК з Вінніпеґу заступали на Конференції: голова — п. О. Стебницька і членка Управи п. С. Бубнюк, а з Торонта — містоголова ЦУ — п. С. Савчук.

Конференцію відкрила п. Стебницька відповідною промовою, після чого вибрано президію Конференції в такому складі: п. О. Заяцева — предсідниця, пп. О. Залізняк, Е. Прибитківська і І. Зелена — секретарки.

Конференція пройшла з великим успіхом. Приявні делегатки й гості виказали повне зрозуміння порушених справ та беручи в них активну участь, доказали свою організаційну зрілість.

Заслухавши доповідей голови ЦУ ОУК, п. Стебницької, містоголови ЦУ п. С. Савчукової і звіту п. С. Бубнюкової з Річного З'їзду Національної Жіночої Ради Канади та її звідомлення про стан журналу ОУК — "Жіночий Світ", — після довших нарад і дискусій винесено такі ухвали:

1. Розбудувавши організаційне і національне життя в Канаді на протязі 18 років, Організація Українок Канади мусить дальше продовжувати свою працю і поширювати свої організаційні звена та ідеї. В тій цілі треба скріпити Організацію новим членством через поведення плянової кампанії за приєднанням якнайбільшого числа українських жінок у ряди ОУК. Особливу увагу звернути на новоприбуле жіноцтво, яке може і повинно посилити Організацію як кількісно так і якісно — своїм знанням, досвідом та новими ідеями. Організація Українок Канади дала свого часу велику поміч нашим скитальцям і тепер ще з більшою радістю повітає їх у своїх рядах до спільної праці для одної мети.

2. Заінтересуватися молодими жінками, особливо тими, що роджені в Канаді та через створення відповідних умовин у Відділах ОУК втягати їх в ряди ОУК.

3. Звернути пильну увагу на нашу молодь, яка денаціоналізується і затрачується в чужому середовищі. В тій цілі подбати про існування дитячих садків і Рідних Шкіл. Давати постійну допомогу Відділам Молодих Українських Націоналістів (МУН) та доростові МУН. Подбати, щоб вчителі Рідних Шкіл вели серед них позашкільну освітньо - виховну працю. Впливати на молодь, щоб вона вступала на Вищі Освітні Курси, які ведуться Осередком Української Культури й Освіти.

4. Посилити фонд Українського Золотого Хреста для більшої допомоги хворим, інвалідам та тим українцям поза залізною заслоною, які допомоги потребують та на неї заслуговують.

5. Продовжувати друк і розбудову журналу "Жіночий Світ" через кампанію приєднування нових передплатниць, збирання оголошень і пресфонду, переведення контесту, вибір референток "Жіночого Світу", з'єднання нових співробітниць і співробітників та започаткування нових ділянок у журналі.

6. Для розгорнення ширшої діяльности ОУК вибрати Провінційні Управи ОУК на найближчих Провінційних З'їздах УНО і Бр. Організацій.

7. Вдержувати зв'язок та дальше співпрацювати з Світовою Федерацією Україньс-

Делегатки та учасниці XIV (Надзвичайної) Крайової Конференції ОУК

ких Жіночих Організацій, Національною Жіночою Радою Канади та іншими українськими й англійськими жіночими організаціями.

8. Взяти чинну участь в Кампанії Ощадности, започаткованій Національною Жіночою Радою Канади.

9. Видати Альманах з нагоди 20-ліття існування Організації Українок Канади.

10. Звернути більшу увагу на розвиток українських кредитових спілок, бо розбудовуючи їх своїми ощадностями, скріпимо рівночасно своє життя в Канаді.

Конференцію відвідав голова КЕ УНО, інж. В. Коссар, який вітаючи делегаток і гостей, візвав їх між іншим присвятити особливу увагу журналові "Жіночий Світ", бо він є потрібний для українського жіноцтва та Організації Українок Канади — яка в свою чергу помагає також визвольним змаганням українського народу.

Прочитано привітну телеграму від СФУЖО, надіслану головою п. О. Кисілевською з Оттави.

Перед замкненням Конференції, п-і Савчук подякувала Відділові ОУК Західнього Торонта за влаштування напередодні КК бенкету в честь делегатів і гостей, а Відділові ОУК з Торонта-міста за влаштування бенкету 20 жовтня і вдекорування цвітами членок Центральної Управи ОУК. Рівнож побажала сили і витривалости у дальшій відповідальній праці п. Стебницькій, голові ЦУ і п. Бубнюк, редакторці "Ж. С."

Пані Стебницька побажала усім делегаткам і гостям всього найкращого та візвала їх до єдности і любови та до переведення в життя всіх постанов КК, а п. Бубнюк зложила сердечну подяку всім дописувачкам і кольпортеркам "Жіночого Світу" та закликала їх до дальшої допомоги й праці на майбутнє.

Предсідниця Конференції, пані Заяцева, подякувала делегаткам за чисельну участь у Конференції, пані Савчуковій, як основниці жіночого руху на Сході Канади за її невтомну працю для ОУК, пані Залізняковій, делегатці зі Содбур, за те, що вона своїм знанням, досвідом і порадами причинилась багато до успішного переведення Конференції та їй і пп. Прибитківській і Зеленій за секретарювання на Конференції.

XIУ. Надзвичайну Крайову Конференцію закінчено відспіванням українського і канадійського гимнів.

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛІВ ОУК

20-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ВІДДІЛУ ОУК У ВИНДСОРІ, ОНТ.

Відділ ОУК у Виндсорі, Онт.

Відділ ОУК у Виндсорі відсвяткував в дні 14 жовтня ц. р. 20-ліття свого існування. Святкування почалося Богослуженням, яке відправив о. др. Комар в греко-католицькій Церкві в намірі ОУК.

Ювілейну програму розпочато концертом, влаштованим горсткою членок Відділу ОУК, що залишив на присутних незатерте враження. У своєму вступному слові, містоголова Відділу ОУК, п. Ірина Зелена, зазначила між іншим, що, як недавно-прибула до цієї Канади, з подивом і пошаною глядить на зорганізоване жіноцтво Канади та на його жертвенну працю для добра українського народу.

Жіночий Хор під управою п. Казимири Яворської відспівав ряд пісень, що їх публіка нагородила заслуженими оплесками. Членки ОУК дали доказ, що спільним стремлінням та зусиллям можна в потребі покликати до життя хор, що в нічим не уступає попередньо існуючим хорам. Безперечно на найбільше признання в зорганізуванні жіночого хору заслуговує праця невтомної голови Відділу ОУК, п. К. Яворської. Хоч сама обтяжена численними обов'язками в громадському житті та домашніми турботами вона все ще знайшла час на ведення хору.

П. Леся Поцілуйко, членка МУН, виголосила вірш Б. Лепкого "Зазив" а Аня Зелена, учениця Рідної Школи, віддеклямувала поему Володимира Сосюри "Любіть Україну". Патріотичні і повні любови слова поета з-поза залізної заслони пролунали на залі і мабуть й до сьогодні в ушах присутніх бренить: "Любіть Україну всім серцем своїм і всіми своїми ділами." Членки МУН, пп. Віра Лиса, Ірина Лизень, Арлюся Косіковська, Катря Сироїд і Віра Турус по мистецьки відтанцювали два народні танки: "І шумить і гуде" й "Верховино". Танцюристкам і вчительці танків, п. Мирос-

Жіночий хор Відділу ОУК у Виндсор, під управою голови, п. К. Яворської (стоїть по середині)

лаві Марминюк, належиться велике признання. Публіка не жаліла оплесків. Уляна Яворська, учениця Рідної Школи, відіграла на фортепіяні "Фантастичний танок". Як звичайно, виконання було взірцеве. Молоденька піяністка має перед собою майбутність. Те саме можна сказати про Віру Лису, членку МУН, що відіграла на скрипці "вязанку українських пісень". Вона за свою гру вже одержала першу нагороду в англійській музичній школі. Акомпаніювала п. Анна Зелена.

Останньою та найважнішою точкою програми був реферат заслуженої діячки, містоголови ЦУ ОУК, п. Степанії Савчукової. У своєму мудро опрацьованому докладі, прелегентка познайомила присутніх з історією українського жіночого руху, зокрема з історією організацій жіноцтва Канади. Реферат виголошений спокійним, зрівноваженим голосом, де кожне слово мало свою вагу, де за кожним словом кривсь ряд пережитих досвідів і правди, зробив на присутніх глибоке враження. Після докладу п. К. Яворська вручила гості китицю рож, як доказ відданости й пошани від членок ОУК. З тим самим наміром вручила п. Ірина Зелена квіти довголітній голові філії ОУК п. К. Яворській, дякуючи їй за її 20-літню працю для жіночої організації.

Відтак в порядку презентації членок ОУК, — голова, п. Яворська, попросила на сцену всіх бувших голов Відділу п. п.: А. Реваковську, М. Стецій, М. Косіковську, О. Вівчарук, А. Войтович і О. Максимович. Потім покликала Управу і всіх активних членок ОУК. До них ще раз промовила п. Савчукова, підчеркуючи вагу їхньої праці для Організації та зокрема висловила признання п. Яворській за її невсипущу працю, зачисляючи її до одної з найбільш заслужених українок Канади. На знак признання припняла вона зібраним жінкам китиці квітів.

Свято закінчено відспіванням національного гімну.

Своїх гостей жінки прийняли бенкетом, який відкрив молитвою о. др. Комар, що в короткій промові висказав своє признання для праці жінок Виндсору.

Господинею бенкету була п. Марія Стецій, що покликала до сло-

Голова Відділу ОУК, п. К. Яворська вручає квіти містоголові ЦУ ОУК, п. С. Савчуковій.

ва представниць організацій — п. С. Прокопович від Союзу Українок ім. "Лесі Українки", п. Гриневич від ОУК у Лімінґтоні, п. Балу від жіночої організації Гетьманців Державників, п. Левкут з Дітройту від тамошнього Золотого Хреста, Відділ 14, п. Бенюка від філії УНО в Лімінґтоні та п. Лизного, голову філії УНО у Виндсорі.

Сердечні побажання зложив п. Б. Зорич, представник КУК. Свою знамениту промову закінчив словами: "Не буду вас хвалити жінки, бо вже досить похвал посипалося у вашу сторону. Похвали псують людей. Не буду бажати вам дороги встеленої рожами, бо вони розніжнують чоловіка. Я вам бажаю на вашій дорозі життя найбільше трудів і перешкод в поборванні яких, ви виходили б загартованими. Оце різьбить характер людей."

Кінцеве слово виголосив др. Яців, який згадав, як взір жінки-матері, свою маму, що хоч сама неосвічена, дала йому можливість здобути високу освіту.

Після бенкету відбулася забава з танцями.

На закінчення моїх спостережень зі свята, почуваюся до обов'язку зложити подяку всім членкам Відділу ОУК, що причинилися до звеличання ювілею, зокрема нашим невсипущим господиням пп. Лизень і Бучковській.

Звертаюся теж до жінок, що стоять осторонь нашої жіночої організації, до молодих тут роджених, та до новоприбулих: Вступайте в наші ряди, подайте нам Вашу помічну руку та разом, спільно, як сестри Великого Народу прямуймо до сповнення наших найвищих Ідеалів.

Ірина Зелена

Голови, що очолювали Відділ ОУК у Виндсорі за останніх 20 років. Стоять з ліва до права: пп. О. Максимович, Х. Мартинюк, О. Вівчарук, М. Стецій, М. Косіковська, А. Войтович. Сидять з ліва до права: пп. А. Реваковська, Ю. К. Яворська.

ВАЛ д'ОР, КВЕ.

Заходом Відділу ОУК у Вал д'Ор, Кве., вшановано пам'ять Віри Бабенко святочними сходинами, на яких прочитано реферат про життя, діяльність і мученичу смерть героїні та переведено збірку на українських сиріт, яка принесла $3.00.

Управа ОУК

СУДБУРИ, ОНТ.

СВЯТО ВІРИ БАБЕНКО

Дня 30 серпня ц. р. за ініціятивою Відділу ОУК відбулися в Судбурах святочні сходини присвячені пам'яті Віри Бабенко, героїні повстанчого руху на Східній Україні.

Сходини відбулись при великій кількості членок, та членів і симпатиків Філії УНО.

Вступне слово мала голова Відділу, п. А. Курилів, котра сказала, що вшановуючи пам'ять найславніших, найбільш героїчних постатей в часах визвольної боротьби українського народу, як Віри Бабенко у Східній Україні та Ольги Басарабової у Західній Україні, ми віддаємо честь і пошану багатьом знаним і незнаним героям, що поклали чи кладуть своє життя за долю і волю України.

Після вступного слова дівочий квартет МУН відспівав пісню "Україно, моя ненько". Слідувала деклямація п. А. Галюк "Дочка України", що викликала у багатьох присутніх сльози зворушення. П-і О. Федак виголосила реферат, присвячений пам'яті Віри Бабенко, замученої большевиками на Катеринославщині у вересні 1921 року. Коротенько перечислила найславніші жіночі постаті, що їх записала всесвітня історія. Далі вона дала приклади великої самопожертви українського жіноцтва для Батьківщини, яких іменами український нарід може справді гордитися перед цілим світом. В коротких словах передала прелеґентка життєпис Віри Бабенко та змалювала її геройізм, котрим вона заслужила собі на безсмертя. Свій реферат п-і Федак закінчила словами, що Віра Бабенко загинула та не загине та ідея, за яку вона посвятила своє молоде життя. Ім'я Віри стане символом великої любови і самопожертви для Рідного Краю і вічно свідчитиме прийдешнім українським поколінням, що воля України здобута кров'ю її найкращих дочок і синів.

Членки Відділу, п. О. Шульга і п. Т. Підзамецька відспівали дуже гарно дует "Ой зійду я на могилу". Потім слідували деклямації членок МУН, О. Марунчак і В. Гриценко.

По скінченні програми п. Курилів подякувала всім присутнім за участь у святочних сходинах, які закінчено відспіванням "Не пора" і "Боже щасти". **О. Федак**

З ПРИЙНЯТТЯ ДЛЯ П-ва МАТЕЙКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "Ж.С."

СУДБУРИ, ОНТ.

Дня 6 жовтня ц. р. влаштовано за участю членок і прихильниць Відділу ОУК у Судбурах несподіванку для п-ва Вероніки й Тараса Матейків з нагоди народження їх синка.

П-во В. і Т. Матейки — члени МУН. Т. Матейко з малих років брав участь у всіх імпрезах улаштовуваних Відділом МУН та був довший час інструктором народніх танків.

Підготовкою несподіванки зайнялись пп. Гусяк і Федак.

Вечірка відбулася в домі п-ва Т. і С. Матейків, батьків молодих Матейків, наших довголітніх і заслужених членів. П-і О. Федак привітала молодих батьків в імені всіх присутніх і неприсутніх, побажала їм багато щастя і здоров'я та попросила прийняти скромний але зате щирий дарунок. Присутні відспівали батькам і синкові "Многая літа", після чого п. Гусяк закликала присутніх зложити жертви на пресовий фонд "Жіночого Світу". Збірка принесла $9.55. Всім жертводавцям щира подяка.

О. Федак

ОШАВА, ОНТ.

ВШАНУВАЛИ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ВІРИ БАБЕНКО

Дня 4 жовтня Відділ ОУК в Ошаві вшанував річницю смерти Віри Бабенко святочними сходинами при співучасті членства УНО і гостей. Всі вони зійшлися на час, щоб хоч скромно та зате чесно й гідно вшанувати пам'ять молодої героїні, що віддала своє молоде життя за волю України.

Голова Відділу ОУК, п. М. Грайник, отворила свято коротким вступним словом і попросила п. А. Лахман прочитати реферат про життя і мученичу смерть Віри Бабенко.

По рефераті членки подали перекуску, після якої забрав слово ще голова Філії УНО, п. П. Череватий. Він, сказавши кілька слів на тему свята та згадавши й других українських жінок та дівчат, що згинули в муках з рук ворога в обороні рідної землі, візвав присутніх зложити жертви на Український Золотий Хрест. Збірка, якою зайнялись пп. О. Ґорецька і М. Чупак, принесла $12.00. Всім жертводавцям щира подяка.

Членка ОУК

САСКАТУН, САСК.

З діяльности Відділу ОУК

Помимо деяких труднощів, як виїзд голови і культурно-освітньої референтки та захворіння секретарки, Відділ проявляє в міру своїх сил і можливостей дальшу діяльність.

Для виїзджаючих членок влаштовано прощальні вечірки. Насамперед для п. І. Рошак, культурно-освітньої референтки, яка виїхала ще в липні до Едмонтону. За її щиру працю членство ОУК і УНО влаштувало їй гарний прощальний вечір, який пройшов дуже симпатично й весело. Не забуто теж цього вечора за "Жіночий Світ" і на пропозицію п. А. Павличенко переведено збірку, яка принесла $17.00.

З жалем прощано й п. М. Заячківську, голову Відділу ОУК, яка виїхала до Торонта в серпні ц. р. Відділ стратив в її особі добру й активну членку. Пані Заячківська направду посвячувала себе Відділові та витратила багато енерґії для його розбудови і за це здобула собі прихильність у його членства. Сумний був прощальний вечір, який зробили членки своїй голові. Приємно є вітати нову членку, але прикро прощати ідейних членок. З тієї нагоди зібрано $8.00 на пресовий фонд "Жіночого Світу".

Дня 23 жовтня ц. р. Відділ ОУК у Саскатуні відкрив сезонові зимові вечірки "Святом Книжки". Як щороку, так і цього, кожного вівтірка сходяться членки і симпатики ОУК до домівки, де проводять приємно вечір. На кожну таку вечірку заступниця культурно-освітньої референтки, п. Л. Чайковська, старається приготовити реферат чи доповідь на актуальну тему. На першій вечірці Відділ улаштував "Свято Книжки". Реферат про історію письменства та друкованого слова взагалі виголосив др. Ґродзіцький. Говорив цікаво і повчаючо. Можна було з цього реферату багато довідатись і скористати. Опісля др. Павличенко виголосив реферат про користі, які можна осягнути з читання добрих книжок. Як завжди, др. Павличенко підійшов до справи практично, обґрунтовуючи все фактами. Мова його є свобідна, тому легко і приємно його слухається.

По офіційній частині "Свята Книжки" наступила свобідна гутірка, співи і смачна перекуска.

На 8 листопада Відділ улаштував осінню забаву.

Членка

ВІННІПЕҐ, МАН.

Осінній чай у Вінніпеґу

Членки Відділу ОУК у Вінніпеґу по довгих літніх феріях започаткували свій осінній сезон дуже гарною і вдалою імпрезою, якою був "Осінній чай", получений із святом обжинок.

Свято відбулося в неділю пополудні, дня 14 жовтня ц. р., у великій залі УНО. Простора і ясна заля УНО заповнилася членами, гістьми й рідношкільною дітворою. Головний стіл прибрали членки ОУК городовиною й овочами. По середині стола пишався колач, а на нім гарний вінок з пшеничних колосків. За столом сиділи господині в народніх строях. Святом кермували пані Семака й Будзан.

Коли увійшлося до залі, то відразу відчувалося, що це не звичайний "осінній чай", як було подано в оголошенні, а свято обжинок — свято подяки.

Голова Відділу ОУК, п. Анна Вах, відкрила свято, вітаючи гостей, а п. Е. Стахів в гарній поетичній промові висказала подяку всім тим, що через ціле літо працювали в поті чола та приготовили нам стільки усяких дарів, а Господу Богу за те, що дозволив тим дарам вирости, дозріти, а господарям їх зібрати.

Відтак господині подавали гостям чай і смачне печиво, яке зготовили самі членки ОУК.

Крім чаю та різнородного печива членки підготовили для гостей також і "духову поживу" — багату культурно-мистецьку програму.

Панна Ліда Білоус відчитала добре продуманий реферат про обжинкові звичаї на наших рідних землях. Дальше виступали діти Рідної Школи. Маленька Оленка Сопотюк віддеклямувала гарний віршик про врожай, а малий Олег Кандиба у своїй деклямації дякував Богу за гарний урожай. Кільканадцять хлопців, під проводом учителя "Р. Ш." п. Наконечного, у вишиваних сорочках із шабельками в руках під звуки пісні "Не сміє бути в нас страху" виконали прегарні вправи. Мило було дивитися, як ті маленькі козаки, що ледви відросли від землі, співаючи слова: "— бо ми є лицарі грізні" старались бути великими та грізними.

Дуже гарну точку підготовила пані Галина Литвин з ученицями Рідної Школи. Всі в народніх строях з віночками на голові і з серпами в руках, ніби йдучи на поле, вийшли рядочком, співаючи пісню "Гей на горі там женці жнуть". Відтак при звуках пісні "Ой у полі нивка" виконали вправи з серпами так, що здавалось, що вони справді жнуть золоту пшеницю, в'яжуть її в снопи та складають у копи, і з піснею відходять домів.

На закінчення програми знана всім у Вінніпеґу панна Стефа Кома при фортепіяновім супроводі панни Карпінки відограла на скрипці "Аве Марія" і "В'язанку українських пісень", за що гості нагородили її рясними оплесками так, що мусіла заграти ще на додаток "Чардаш".

Тому, що це свято відбувалось якраз напередодні міських виборів у Вінніпеґу, п. Е. Ситник у своїй промові звернулася до жіноцтва, щоб в день виборів жінки доказали свою національну зрілість та взяли масово участь у виборах і віддали свої голоси на українських кандидатів.

На закінчення голова Відділу, п. Вах, подякувала всім тим, що причинилися до успішного переведення цього свята, а гостям за численну участь.

Катря Дякунчак

Членки Відділу ОУК у Вінніпеґу, пп. Т. Будзан, А. Стойко і М. Продай (з ліва до права), які вгощали присутніх на обжинках.

МОНТРЕАЛ, КВЕ.

МОНТРЕАЛ, КВЕ.

В неділю, дня 26 серпня ц .р., панство Лукіяни зробили несподіванку своїй дочці, п. Вірі Марунчак, з нагоди 19-річчя її народження.

П-во Марунчаки є активними членами МУН, а п. Марунчак є інструктором українських національних танків та свій вільний час і енергію вкладає на вивчення молоді рідного танку.

З нагоди уродин, на заклик п. М. Чайківської, зібрано на "Жіночий Світ" $26.00. Збірку перевела п. А. Гриневич. Зложили свої пожертви слідуючі особи: по $5.00: п-во Лукіяни, п-во Сорочинські, п. Прокопович; по $2.00: п-во Чайківські, п-во Павлюки, п-во Марунчаки, п-во Гриневичі; по $1.00: п-во Самотоси, п-во Кузяки, п-во Вакулінські. Разом $26.

Всім жертводавцям місцевий Відділ ОУК складає щире спасибі. **Присутня**

СТ. КЕТЕРИНС, ОНТ.

СВЯТО ВІРИ БАБЕНКО

Відділ ОУК у Ст. Кетеринс, Онт., відбув дня 4-го жовтня ц. р. святочні сходини, присвячені пам'яті Віри Бабенко. Сходини відкрила голова Відділу П. Перчишин, з'ясувавши ціль і значення сходин та візвавши присутніх вшанувати однохвилинною мовчанкою пам'ять молодої українки-героїні. В рефераті, що його виголосила п. С. Бойчук, представлено на тлі наших визвольних змагань 1917 - 1920 рр. подвиги та героїчну смерть Віри Бабенко, що гідно записала ім'я української жінки на сторінках української історії.

По рефераті переведено збірку на прес.-фонд "Ж.С.", що дала $3.50. **Приявна**

ФОРТ ВІЛІЯМ, ОНТ.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ ВІРИ БАБЕНКО

9 вересня ц .р. Відділ ОУК у Форт Віліям, Онт., вшанував святочними сходинами світлу пам'ять Віри Бабенко, героїні, яка не жаліючи свого молодого життя, віддала його на жертівник поневоленої Батьківщини. Сходини відбулися за чаєм в домі УНО при поважному числі присутніх. Місто-голова Відділу, п-ні К. Гладун, відкрила сходини, а голова Відділу МУН, п-а А. Пронич, відчитала реферат. Опісля забирали слово більше осіб, які вказували на невміручість ідеї, за яку і молода дівчина — Віра Бабенко — жертвувала все, що найдорожче — своє життя.

На заклик п-і О. Сірської присутні склали $29.30 на акцію Українського Золотого Хреста.

Відспіванням "Ще не вмерла" сходини закінчено. **Присутня**

ЛЕОНІД БАЧИНСЬКИЙ

КУТОК ЛЮБИТЕЛІВ КВІТІВ

ЯКІ РОЖІ НАЗИВАЄМО СИРІЙСЬКИМИ РОЖАМИ?

(Відповідь на запитання Ольги Шміль, Ню-Йорк)

Правильна назва є Гібіскус або Китайська рожа (Hibiscus rosa chinensis).

Є це вічно зелений кущик, родом з Східньої Азії. Листя овальне, зубчасте, загострене, темно зелене. Квіти великі прості, або махрові, різної барви. Цвіте літом. Розмножується черенкуванням в березні, рідко насінням. Гібіскус використовується, як кімнатна рослина, в світлих кімнатах. Обов'язково треба часто підгодовувати її рідким гноєм, достатньо поливати, прискати водою на листя і давати доплив свіжого повітря.

Сирійська рожа (Hibiscus sirincus) має листя, що опадає в зимі. Листя у неї світло зелене. Квіт білий або пурпуровий. Земля: 2 частини листової, 6 частин дернової і 1 частина піску.

ЯК ПЛЕКАТИ МОНТБРЕЦІЮ?

Це цибулькувата рослина з Північної Африки. Квіти оранжеві, дзвінкуваті. Висота від 35 до 45 цм. (14-18 інчів). Цвіте в серпні. Цибульки треба садити в грунт в місяці травні. Коли садимо до вазонків, тоді до кожного даємо по 3 штуки й садимо в квітні. Вазонки тримаємо в парниках і з початком червня висажуємо в грунт разом з землею.

З початком приморозків цибульки треба викопати, просушити і переховувати в приміщенні, де не буде морозу. Протягом зими цибульки слід 2-3 рази переглянути. Гнилі викинути.

Весною відділити нарослі малі цибульки й садити їх окремо. Вони теж будуть цвисти.

Садити цибульки у глибині 5-8 цм. (2-3 інчі). Віддаль 10-12 цм. (4-5 інчів). Монтбреція добре росте на рихлих, садових землях з перегноєм. Дуже цінна квітка. Нею можна обсадити фонтани, прикрашати вази, садити групово і для різання.

ЩО ТАКЕ МУЛЬЧИРУВАННЯ?

Не знаю чи це українське слово. Питайте філологів. Є це спосіб прикривання квітів, овочевих дерев, городових ростин, малин і др. за допомогою торфу, перегною, соломи, трачиння і др.

Верства покриття землі повинна бути не менша як 4-5 цм. (1.6-1.7 інчів). Під покриттям краще схорониться вогкість, земля нагло не нагрівається і не охолоджується, успішно відбуваються різні бактеріологічні процеси, здержується ріст смітяних трав і т. д.

Покриття укладається на добре оброблений чистий грунт.*) Майже ½ літа земля не потребує рихлення. Прикриті ростини значно краще ростуть і значно краще овочують.

*). "Новий Шлях" з 30. червня 1951 р. (ч.52 подав цікаву статтю фармера Rupert Stephens з "The B. C. Farmer and Gardener", де докладно описано уживання трачиння. Він радить грунт зовсім не обробляти.

ПРИМІТКА: Звертаємо увагу шановним читачкам нашого журналу, що наш фаховий співробітник, проф. Леонід Бачинський, буде подавати за зворотом коштів переписки поради в справі плекання квітів. В усіх справах просимо звертатися до нього безпосередньо на адресу:

Mr. L. BACHYNSKY, Box 814, WARRENTON, Va., USA

Запити і відповіді загального значення будуть поміщені в Кутку любителів квітів. — РЕДАКЦІЯ.

ВСЯЧИНА

Британійська королівська пара, княжна Єлисавета та її чоловік князь Пилип, закінчивши свою подорож по Канаді, від'їхали 12 листопада ц. р. назад до Англії.

Перед своїм від'їздом княжна Єлисавета виголосила чере зрадіо прощальну промову до канадійців, висловлюючи своє вдоволення з відвидин і свою вдячність за гостинне прийняття. Між іншим вона сказала, що Канада це країна, яка стала їй другим домом, до якого завжди вертатиме у своїх милих спогадах. Свою промову закінчила словом не "прощавайте", але "до побачення".

В днях 8-10 листопада ц. р. відбувся у Вінніпеґу З'їзд Ліґи Українських Католицьких Жінок Манітобського Екзархату, при численній участі делеґаток і гостей.

Пані М. Дима, домініяльна голова Л У К Ж, привітала З'їзд від домініяльної Управи, а п. Р. Ф. МекВиліямс, дружина ґубернатора Манітоби передала З'їздові привіт від провінції, згадуючи про великий вклад українців у розбудову Канади.

Об'єднаний Жіночий Комітет Дітройту, ЗДА, що вів акцію за поновний вибір українки Марії Бек до Міської Ради, замовив її портрет в олійних фарбах в американської малярки, Анни Л. Вербе. Цей портрет передано з відповідною церемонією дітройтському історичному музеєві. У передачі брали участь усі радні міста з посадником на чолі. Від українців була також делеґація.

В Канаді дістають фармері 17% свого загального приходу з продажі молочних продуктів.

В днях 28-29 листопада ц. р. відбувся Провінційний З'їзд Національної Жіночої Ради з Манітоби у Вінніпеґу, в якому взяли участь і українки.

В днях 9-10 листопада ц. р. відбувся у Вінніпеґу Річний Манітобський З'їзд Союзу Українок Канади.

Передаючи привіт від Централі Союзу Українок Канади, п. О.

Войценко, домініяльна голова Союзу Українок Канади, відчитала ряд привітів З'їздові та познайомила присутніх із діяльністю Національної Жіночої Ради Канади, що відбула свій Річний З'їзд з кінцем вересня ц. р. у Монтреалі.

Новий український театр у Торонті, під управою І. Гірняка, почав свою діяльність вдалою виставою оперети "Чорноморці".

Альфа-Омеґа, українська студентська організація при манітобському університеті влаштувала 2 грудня ц. р. в Українськім Народнім Домі у Вінніпеґу виставку творів 25 українських мистців (староканадійців і новоприбулих — в тому 7 жінок), в цілі затіснення співжиття між українськими мистцями у Вінніпеґу і покладення основ для організації українського мистецького руху на терені Канади. Виставка охоплювала малярство, ґрафіку і мист. фотографію.

Онтарійський Відділ Канадійського Товариства для Поборювання Рака повідомляє, що др. Е. В. МекГенрі, професор торонтонського університету, відкрив спосіб устійнювання недуги арка. Навіть у перших стадіях цієї недуги можна її викрити з 91% певности, вживаючи способу др. МекГенрі.

КУХОВАРСЬКІ ПОРАДИ

Через те, що в зимі зуживаємо більше енергії, наш організм потребує більше кальорій як у літі. Товщ, цукор і крохмаль можуть бути включені в більшій кількості у наших необхідних щоденних харчах, як молоко, м'ясо, городина, овочі і т. д.

Добрі, гарячі зупи є потрібними для здоров'я дітей і старших, особливо зимовою порою. Нижче подаємо кілька переписів на страви **із збільшеними кальоріями.**

ГОРОХОВА ЗУПА (на англійський спосіб)

- 1 горнятко гороху (меленого)
- 8 горняток води
- 1 морква
- 1 цибуля
- 1 ложка товщу
- 1 горнятко молока або кістка з шинки
- 2 ложки покришеної петрушки
- 1 ложечка соли
- 1/8 ложечки перцю

Сполосканий горох намочити наніч у воді. Рано поставити варити в тій самій воді з кісткою (як є) і варити 2 години. Покраяти дрібненько цибулю, петрушку, моркву і додати з товщем до зупи. Варити ще пів години. Додати сіль і перець. Як вживаємо молоко замість кістки, загріти його й додати до зупи, якої вже не заварюємо. Подавати з з квадратовими кусниками черствого білого хліба, які зарум'янити в печі з ложечкою масла.

НАЧИНЯНІ ПЕЧЕНІ БАРАБОЛІ

Спекти в печі чисті середньої величини, бараболі. Розкроїти скірку з одної сторони та вибрати мякуш бараболі з середини. Добре його пом'яти, додати масла, молока, соли і трішки перцю, як хто любить, і ще раз добре вибити на рівномірну масу, яку вложити назад до скірки. Прибрати верх пластинкою жовтого сира, або посмарувати добре маслом, перемішаним з кришками білого хліба та поставити назад до печі, щоб бараболі загрілись і зарум'янились. Подавати зо сметаною, як окрему страву, або з огірками до м'яса.

ДОБРИЙ ДАКТИЛЕВИЙ ТОРТ

- ½ горнятка масла (¼ фунта)
- ½ горнятка білого цукру
- 2 жовтки
- 1 ложечка порошку до печива (бейкінґ павдер)
- 1½ горнятка муки
- 1 ложечка ванілії (в плині)

Втерти добре масло з цукром, додати ванілію і жовтки, втираючи все добре на одностайну масу. Пересіяти муку з порошком до печива, яку добре вимішати з попередньою масою на тісто. Як тісто буде загусте, то можна його розвести солодкою сметаною. Розтачати тісто та виложити ним дно бляхи. На верх дати масу, зроблену за таким переписом:

- 1 горнятко дрібно покришених волоських горіхів
- 2 білки
- 1 горнятко жовтого цукру (бравн шуґар)
- 1 фунт дактилів (дейтс)

Зварити дактилі з водою (пів горнятка). Як вистигнуть, посмарувати ними верх тіста. Вбити добре білки, додати жовтий цукор і горіхи та, вимішавши все добре, виложити на верх дактилів. Пекти в середньо-гарячій печі ¾ години.

ТЕМНИЙ ОВОЧЕВИЙ ТОРТ (ФРУТ КЕЙК)

- 12 яєць
- 2 фунти родзинок
- 2 фунти сухих поричок (киринтс)
- 1 ф. дактилів (дейтс)
- 1 ф. мішаної скірки (микс піл)
- ½ ф. презервованих черешень
- 4 унції презервованого "джінджер"
- ½ ф. мигдалів (алмондс)
- 1 ложечка цинамону
- 1 ложечка гвоздиків (кловс)
- 1 ложечка "алспайс"
- 1 ложечка мушкаталової галки (натмеґ)
- ½ горнятка овочевого соку (помаранчевого або другого)
- 1 ф. білого цукру
- 1 ф. масла
- 3¼ горнятка пересіяної муки
- 1 ложечка соди до печива (бейкінґ сода)

Втерти добре разом масло і цукор, додаючи по одному яйцеві і за кожний раз добре розтирати, аж зужиється усі яйця. Додати овочевий сок, а тоді ввесь сухий помитий овоч опорошений мукою. Хай постоїть хвильку. Вміжчасі приготовити 2 глубокі бляхи, які вимастити та виложити восковим або звичайним помащеним папером. До зготовленої маси додати тепер муку, соду і запахи. Добре вимішати, виложити до приготованих блях і пекти у легко-гарячій печі 3 години.

Як прохолоне, завинути у восковий папір та передержувати якийсь час у кам'яному, щільно закритому горшку. В той спосіб торт набере вогкости і буде смачніший.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

Відділ ОУК, Монтреал, Кве.	$48.00
Відділ ОУК, Судбури, Онт.: $15.00, 12.25, 9.55, 5.00 =	41.80
Відділ ОУК, Торонто, Онт.: $31.75, 8.35 =	40.10
Відділ ОУК, Західнє Торонто, Онт.	28.00
Відділ ОУК, Виндсор, Онт.	25.75
Відділ ОУК, Ошава, Онт.	16.00
Відділ ОУК, Ст. Кетеринс, Онт.	13.50
П. Кузенко, Вінніпеґ, Ман.	9.50
Д. Перепелиця, Виндсор, Онт.	5.00
С. Віндик, Торонто, Онт.	2.50
О. Кусів, Ваєндот, ЗДА	2.50
К. Гриневич, Кінґсвил, Онт.	2.00
А. Барабаш, Форт Гвайт, Ман.	1.50
В. Бакун, Вінніпеґ, Ман.	1.00
П. Югришин, Монтреал, Кве.	1.00

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ АДМІНІСТРАЦІЯ "ЖІНОЧОГО СВІТУ" СКЛАДАЄ ЩИРУ ПОДЯКУ.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ДО ВСІХ ЗАЛЕГЛИХ ПЕРЕДПЛАТНИЦЬ і ПЕРЕДПЛАТНИКІВ "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

Коли Ви ще не вирівнали своєї залеглої передплати, то просимо зробити це НЕГАЙНО (на кожній адресі вгорі є подана дати доки заплачена передплата). Хто не вирівнає, тому будемо змушені здержати дальшу висилку журналу.

АДМІНІСТРАЦІЯ "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

Від Адміністрації

ДОРОГІ ПЕРЕДПЛАТНИЦІ (-КИ) І ЧИТАЧКИ (-ЧІ) "ЖІНОЧОГО СВІТУ"!

Надходять усім нам дорогі Свята Різдва Христового. В цей час прийнявся в нас гарний звичай робити дарунки своїм рідним, кревним і друзям.

Що ж може бути кращого, як подарувати своїй дружині, мамі, дочці, сестрі чи близькій подрузі або сусіді духову поживу — друковане слово?

Хай цією поживою стане для них журнал "ЖІНОЧИЙ СВІТ", який цілий рік буде їм приносити вісті з життя українського жіноцтва на культурному і громадському полі, буде знайомити їх з подіями і досягненнями жіноцтва других народів; дасть їм поради у питаннях виховних, медичних, господарських і т. п.

Більше приємного і корисного дарунку за так малу ціну Ви певно не зможете їм зробити! Вони будуть Вас згадувати з вдячністю коли тільки "Жіночий Світ" до них загостить!

Передплатіть же "Жіночий Світ" І ТО ЗАРАЗ! Річна передплата виносить $2.50 в Канаді і Америці, в других країнах світу $3.00.

Присилайте гроші й точну адресу передплатниць виписану чітко по-англійськи, а ми їм залучимо від себе разом з журналом ще й гарну святочну картку з побажанням від Вас.

Тому, що пошта перед Святами значно збільшена, ми будемо Вам вдячні за якнайскорішу висилку замовлення. Для заощадження часу виповніть понижчу форму.

При тому повідомляємо, що ще маємо на складі річники "Жіночого Світу" за 1950 рік (чч. 1 і 3 вичерпані) і 1951 року по зниженій ціні $2.00, з багатим, корисним змістом. Для комплекту замовляйте і ті річники.

Очікуємо негайного замовлення та остаємо —

З повною до Вас пошаною
АДМІНІСТРАЦІЯ "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

Повідомлення від Редакції

З технічних причин це число виходить як подвійне — за листопад і грудень. Чергове число (за січень 1952) вийде правильно.

До Адміністрації "ЖІНОЧОГО СВІТУ",
Вінніпеґ, Ман.

Висилаю річну передплату на "Жіночий Світ" в сумі $2.50 як різдвяний дарунок для:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

Виповнити й переслати разом з передплатою на адресу:

WOMEN'S WORLD Box 3093 — Winnipeg, Man.

ДРУКАРНЯ „НОВОГО ШЛЯХУ"

ДРУКУЄ:

- Часописи
- Книжки
- Словники
- Памфлети (брошури)
- Молитвенники
- Каталоги
- Календарі
- Календаріюми (педе)
- Летючки
- Шери (уділи)
- Цертифікати
- Грамоти
- Купони
- Наголовні листи
- Коверти
- Обіжні листи
- Адресові наліпки
- Прив'язки (тегс)
- Весільні запрошення
- Родинні повідомлення
- Тикети вступу
- Базарові тикети
- Тикети до передержки
- Бизнесові вивіски
- Бизнесові картки
- Бизнесові форми
- Білянсові зіставлення
- Стейтменти
- Інвойси (рахунки)
- Мапи

ТА ВСІ ІНШ ПРАЦІ З ОБСЯГУ ДРУКАРСЬКОЇ ШТУКИ.

ПРИСТУПНІ ЦІНИ — СОЛІДНА І ШВИДКА РОБОТА.

Замовлення з-поза Вінніпеґу виконуються в якнайскорішому часі. При більших або постійних замовленнях — відповідна знижка в ціні. Замовлення на часопис і друкарські праці слати на адресу:

NEW PATHWAY

BOX 3033 **WINNIPEG, MAN.**

ТЕЛЕФОН: 931 976.

ОСЕРЕДОК УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ Й ОСВІТИ У ВІННІПЕҐУ

повідомляє всіх заінтересованих, що листи, пресу й посилки відтепер слати виключно на нижче подану адресу.
Осередок є Інституцією, яка не має на увазі зисків і веде свою працю фондами добровільних жертв-дарів, записів окремих людей і організацій та членськими вкладками.

ВПИСУЙТЕСЬ В ЧЛЕНИ ОСЕРЕДКУ!

Спричиніться до розвитку установи, де членами можуть бути всі українці і яка працює для добра українців.

Писати на адресу:

UKRAINIAN CULUTRAL AND EDUCATION CENTRE
P. o. Box 3093 **Winnipeg, Man., Canada**

Вже появилася в продажі книжка лікарки-письменниці СОФІЇ ПАРФАНОВИЧ
п. з.

„КИЇВ У 1940 Р."

Є це спогади з короткотривалого побуту авторки в Києві, що живо змальовують підсовєтську дійсність на Україні в 1940 р.

Ціна книжки — **85 центів.**

Замовляти в:

UKRAINIAN VOICE
P. O. Box 3626, Sta. B.
Winnipeg, Man.